

Önkormányzati Hírlevél

2023. évi 4. szám

A Belügyminisztérium elektronikus hírlevele az
önkormányzati tisztviselők számára

*Lezárva:
2023. április 27.*

Tartalomjegyzék

Szerkesztői rovat.....	3
JEGYZŐI TEENDŐK KÖLTÖZÉssel NEM JÁRÓ LAKCÍMVÁLTOZÁS ESETÉN.....	3
TÁJÉKOZTATÓ A HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI RENDSZERT ÉRINTŐ EGYES VÁLTOZÁSOKRÓL.....	5
HADISÍRGONDOZÁSSAL KAPCSOLATOS FELHÍVÁS.....	7
FIGYELMŰKBE AJÁNLJUK AZ ÖNKORMÁNYZATOK ELEKTRONIKUS HATÁSKÖRI JEGYZÉKE KIADVÁNYUNK XXVI. ÉVFOLYAM 1. SZÁMÁT.....	9
Jogszabályfigyelő.....	10
Az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktussal összefüggő jogszabályfigyelő	11
ÖNKORMÁNYZATI FELADATELLÁTÁST ÉRINTŐ JOGSZABÁLYOK.....	11
TOVÁBBI JOGSZABÁLYOK, INTÉZKEDÉSEK.....	13
A Kúria helyi önkormányzatokat érintő döntései	15
Jelentések, tájékoztatók.....	18
ELKÉSZÜLT AZ INTEGRÁLT TELEPÜLÉSI VÍZGAZDÁLKODÁSI TERV TERVEZÉSI SEGÉDLETE.....	18
ÚJABB TELEPÜLÉSEK CSATLAKOZNAK A FELZÁRKÓZÓ TELEPÜLÉSEK PROGRAMHOZ	19
INDUL A VIHARJELZŐRENDSZER.....	19
KEZDETÉT VESZI A SZÚNYOGOK ELLENI VÉDEKEZÉS.....	20
ÁPRILISI TŰZVÉDELMI TESZT.....	21
EGYSZERŰSÍTÉS ÉS DÍJMENTESSÉG A FŰRT KUTAKNÁL.....	21
KOMPLEX VIDÉKFEJLESZTÉSI CSOMAG KÉSZÜL A KISTELEPÜLÉSEK SZÁMÁRA.....	22
HUNGARIKUM LETT A HŐVEJI CSIPKE ÉS A POZSONYI KIFLI.....	23
KIEMELTEN FONTOS A MAGYAR ÉRTÉKEK ŐRZÉSE	24
A VÍZVÉDELEM MINDENKI FELELŐSÉGE.....	24
ÁSZ hírek.....	25
EZÉRT NEM LESZ KÖNNYŰ BEVEZETNI AZ INGATLANADÓT BUDAPESTEN.....	25
Tudásműhely.....	26
TUDÁSMENEDZSMENT 1. RÉSZ	26
Bevezetés.....	26
A tudásmenedzsment fogalma, jelentősége.....	26
A tudás fogalma	27
OKOS TELEPÜLÉS 2. RÉSZ – OKOS FALU	30
Önkormányzatoknál kialakított jó gyakorlatok	35
Fókuszban az IKIR – Helyi Közszolgáltatás Információs Rendszer.....	36
ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK AZ IKIR HASZNÁLATÁRÓL	36
Figyelmébe ajánljuk	38
ELKÉSZÜLT AZ INTEGRÁLT TELEPÜLÉSI VÍZGAZDÁLKODÁSI TERV TERVEZÉSI SEGÉDLETE.....	38
VÁLOGATÁS A LECHNER TUDÁSKÖZPONT ANYAGAI KÖZÜL.....	39
Pályázati lehetőségek	40
A BELÜGYI TUDOMÁNYOS TANÁCS CHATGPT ÉS MÁS NAGY NYELVI MODELLEK ALKALMAZÁSÁNAK	

LEHETŐSÉGEI ÉS EGYBEN BIZTONSÁGI KÉRDÉSEI CÍMŰ PÁLYÁZATI FELHÍVÁSA	40
GYAKORNOKI LEHETŐSÉG DOKTORANDUSZ, ABSZOLUTÓRIUMOT SZERZETT ÉS DOKTORJELÖLTEK SZÁMÁRA	48
PÁLYÁZAT A NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM PHD HALLGATÓI SZÁMÁRA DOKTORI KÉPZÉSI DÍJ, DOKTORI FOKOZATSZERZÉSI ELJÁRÁSI DÍJ KÖLTSÉGÁTVÁLLALÁSÁRA	49
TANULÓ VÁROSOK GLOBÁLIS HÁLÓZATA FELHÍVÁS 2023.	51
ÖNKORMÁNYZATOK ÉS ALKALMAZKODÁS – NEMZETKÖZI PROJEKTEK INDULTAK A BELÜGYMINISZTERIUM KOORDINÁLÁSÁBAN	53
VÍZGYŰJTŐ PÁLYÁZATI PROGRAM ÖNKORMÁNYZATOK RÉSZÉRE	55
AZ AGRÁRMINISZTERIUM MEGHOSSZABBÍTOTTA AZ ÖNTÖZÉSFEJLESZTÉSRE KIÍRT PÁLYÁZATOKAT	59
<i>Pályázati hírek</i>	59
BEFEJEZŐDTEK A TELEPÜLÉSFÁSÍTÁSI PROGRAM TAVASZI FAÜLTETÉSEL.....	59
CSAKNEM NYOLCMILLIÁRD FORINTTAL TÁMOGATJA A FALUSI KISBOLTOKAT A KORMÁNY.....	60

Szerkesztői rovat

JEGYZŐI TEENDŐK KÖLTÖZÉssel NEM JÁRÓ LAKCÍMVÁLTOZÁS ESETÉN

Tájékoztató a központi címregiszterbe bejegyzett címelemek megváltozása miatt költözéssel nem járó lakcímváltozás esetén a személyi azonosítóról és lakcímról szóló hatósági igazolvány hivatalból történő kiállításáról

Tisztelt Jegyző Asszony!

Tisztelt Jegyző Úr!

A központi címregiszterről és a címkezelésről szóló 345/2014. (XII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: KCR rendelet) előírta a jegyzők részére, hogy vizsgálják meg az illetékességi területükön lévő címek megfelelését, mely felülvizsgálat sok esetben a korábbi címek módosítását (pl. házszám változása) eredményezi. Ezen felül az ingatlanok változásai is érinthetik a korábban bejegyzett címeket (pl. telekegyesítés, telekmegosztás, új épület létesítése a már meglévő mellett). Mindezek költözéssel nem járó lakcímváltozással járnak és az érintett címeken lakó polgárok részére új személyi azonosítóról és lakcímról szóló hatósági igazolvány kiállítását teszik szükségessé.

Az ügyfelek részéről benyújtott címkezelést érintő panaszok szükségessé teszik, hogy e tárgyban a szabályszerű eljárás menetére felhívjuk a figyelmet.

A KCR rendelet 8. § (6) bekezdése rögzíti, hogy a címképzésért felelős szerv a címkezeléssel érintett, az Nytv. 13/A. §-a szerinti költözéssel nem járó lakcímváltozást eredményező címek eseményazonosítóját haladéktalanul megküldi a cím szerint illetékes járási hivatalnak a jogszabályban meghatározott feladatai ellátása céljából.

A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: Nytv.) 13/A. §-a kimondja, hogy a központi címregiszterbe bejegyzett címelemek megváltozása miatt költözéssel nem járó lakcímváltozás esetén a címváltozásnak megfelelő **személyi azonosítóról és lakcímról szóló hatósági igazolványt** a címváltozás szerinti lakó- vagy tartózkodási hely szerint illetékes **járási hivatal hivatalból állítja ki és kézbesíti a polgár részére.**

Amennyiben tehát a központi címregiszterben végzett címkezelés az érintett címen lakó polgár lakcímváltozását eredményezi, az új lakcímet tartalmazó személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolvány kiállítását nem a polgárnak kell kezdeményeznie, hanem azt a **jegyző értesítése alapján** a cím szerint illetékes járási hivatalnak hivatalból kell kiállítania és megküldenie a polgár részére.

Az Nytv. végrehajtásáról kiadott 146/1993. (X. 26.) Korm. rendelet 9. § (1) bekezdése alapján a jegyző vagy a járási hivatal a nyilvántartás folyamatos és naprakész vezetése érdekében gondoskodik az illetékességi területén bekövetkezett adatváltozások, valamint az illetékességi területén lakcímmel rendelkező polgár adatváltozásának és adatjavításának nyilvántartáson történő átvezetéséről.

Az Nytv. 28/A. § (7) bekezdése szerint a jogszabályban meghatározott címelemek a központi címregiszterből történő, folyamatos, automatikus adatátvitel útján válnak a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás részévé. Ennek megfelelően a cím felülvizsgálata, meglévő címelem módosítása során a központi címregiszter alkalmazásában az „átvezetés” funkció véglegesíti a szerkesztést és a végrehajtott címmódosítások átvezetésre kerülnek a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásba.

A központi címregiszterben címkezelést végző jegyző rendelkezik azzal az információval, hogy a címkezeléssel érintett címen lakó polgárnak a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásban mely címen kell szerepelnie.

Amennyiben a címkezelést követően a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásban a polgár lakcíme (lakóhelye, tartózkodási helye) megfelelő, úgy a járási hivatalokban a címváltozással érintett lakcímekeken lakó polgároknak a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás szakrendszeréből történő leválogatása a jegyző által megküldött eseményazonosító alapján történik.

Amennyiben a jegyző a címkezelést követően a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásban történt adatellenőrzése során eltérést tapasztal, úgy azt javító jelentő lappal rendeznie szükséges. Kiemelendő, hogy azon címkezelések esetén, amikor a cél az, hogy 1 korábbi címről 2 másik címre kerüljenek a polgárok, azt a szakrendszer nem kezeli, ezt a fentiekben írtak szerint javító jelentő lappal kell rendezni. Javító jelentő lap esetén annak berögzítését követően, a felületen a Lakcímkártya kiállítására irányuló funkció használatával a polgár új lakcímkártyájának kiállítása iránti kérelem a szakrendszerben az illetékes járási hivatalhoz kerül továbbításra. Az adatellenőrzés a Címnnyilvántartás alkalmazás Egységes szolgáltató felületén végezhető el, javító jelentő lap az Adatfeldolgozás menü Lakcímjelentő lap pontjában rögzíthető, továbbá mindkettő az NSZL KARB felületén is megtehető.

Fentiek szerint a jegyzőnek a központi címregiszterben végzett címkezelésen alapuló lakcímváltozásról, annak személyiadat- és lakcímnnyilvántartásban történő ellenőrzését követően – a fentiekben leírtak szerint – értesítenie kell a cím szerint illetékes járási hivatalt, a polgár új lakcímet tartalmazó személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolványának kiállítása érdekében.

Kérem Tisztelt Jegyző Asszonyt, Tisztelt Jegyző Urat, hogy munkatársai tájékoztatásáról gondoskodni szíveskedjen.

Belügyminisztérium
Nyilvántartások Vezetéséért Felelős Helyettes Államtitkárság

TÁJÉKOZTATÓ A HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI RENDSZERT ÉRINTŐ EGYES VÁLTOZÁSOKRÓL

2023. július 1-jével új hulladékgazdálkodási rendszer fog életbe lépni, melyben a magyarországi települési hulladék begyűjtését, kezelését és számlázását a MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt. fogja végezni.

Hulladékkezelés és gyűjtés:

Az ingatlanhasználókat érintő hulladékkezelési és begyűjtési folyamatok az eddig megszokott formában fognak továbbra is működni az új rendszer életbe lépése után is.

A hulladék gyűjtése és kihelyezése, továbbá a hulladék elszállításának időpontja és gyakorisága változatlan marad, minderről továbbra is a közszolgáltatók által közzétett hulladéknaptárakból lehet tájékozódni.

Hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díj számlázása és befizetése:

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díj számlázásával és befizetésével kapcsolatban 2023. július 1-je után fontos változás lép életbe. A befizetésre vonatkozó változások fokozott figyelmet igényelnek.

A 2023. július 1. napját követő szolgáltatási időszakokra vonatkozó számlákat a MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt. fogja kiállítani a hulladékbirtokosok részére, így a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási **díj befizetése** – a címzett által választott fizetési módnak megfelelően – **az alábbiak szerint módosítandó!**

1. Banki átutalás esetén a következő bankszámla adatok szükségesek az utaláshoz:

MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt.
OTP Bank
11794008-24030025

Az utalás közlemény rovatában továbbra is meg kell adni a számla sorszámát és azt az egyedi vevő (fizető) azonosítószámot, mely az átutalni kívánt hulladékgazdálkodási közszolgáltatási számla 3. oldalán, a bal felső sarokban található. A már megszokottak szerint az utalást segítő részletes tájékoztatás (a bankszámla és a közlemény rovatban feltüntetendő adatok pontos ismertetésével) továbbra is megtalálható lesz a számlákon.

2. Csoportos beszedési megbízás esetén további teendő nincs.

Az NHKV Zrt., mint kedvezményezett javára csoportos beszedési megbízás teljesítésére adott felhatalmazás a 2023. július 1-jét követően a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény erejénél fogva a MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt., mint kedvezményezett javára megadott felhatalmazásnak minősül.

3. Csekkes befizetés esetében a számla mellé már az új kedvezményezett (MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt.) nevére kiállított csekket fogjuk kiküldeni a számla mellékleteként.

4. Díjnet szolgáltatás/e-számla igénybevétele esetén, amennyiben fizetési módként

- a banki átutalás került korábban kiválasztásra, a kedvezményezett adatait a fenti, banki átutalás esetében leírtak szerint módosítandó;
- a csoportos beszedési megbízás került kiválasztásra, vagy bankkártyás fizetéssel kerül kiegyenlítésre a számla a felületen, további teendő nincs.

Kérdésekkel a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási számla első oldalán szereplő ügyfélszolgálati elérhetőségek valamelyikéhez lehet fordulni; illetve általános információk a www.mohu.hu és a www.nhkv.hu oldalak egyikén érhetők el.

Köszönjük, hogy Ön is hozzájárul közös célunkhoz, hogy megóvjuk természeti kincseinket, és tiszta, környezetbarát országot, felelősségteljes társadalmat hozunk létre.

Készítette: MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt.

HADISÍRGONDOZÁSSAL KAPCSOLATOS FELHÍVÁS

Az 1949. évi Genfi Egyezmények és azok 1977. évi I. és II., illetve 2006. évi III. kiegészítő Jegyzőkönyve alapján Magyarország Kormánya kilenc ország kormányával kötött nemzetközi szerződést. A világháborúkban elesett katonák és polgári áldozatok emlékének megörökítéséről, valamint sírjaik jogi helyzetéről szóló kétoldalú nemzetközi szerződések végrehajtásához szükséges intézkedésekről a honvédelemért felelős miniszter gondoskodik. A hadisírgondozással kapcsolatos ágazaton belüli feladatmegosztásról és az azzal összefüggő pályázati tevékenységről szóló 41/2021. (VIII. 13.) HM utasítás 4. § g) pontja alapján a nemzetközi szerződések által meghatározott feladatok végrehajtása a Honvédelmi Minisztérium Hadtörténeti Intézet és Múzeum feladatkörébe tartozik.

A temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény 40/B. §-ban meghatározott feladatokkal összefüggő jogkörök gyakorlására a honvédelemért felelős miniszter jogosult. A hadisírgondozással kapcsolatos ágazaton belüli feladatmegosztásról és az azzal összefüggő pályázati tevékenységről szóló 41/2021. (VIII. 13.) HM utasítás 4. § a) pontja alapján a hősi temetőre, hősi temetési helyre vonatkozó különös szabályai körében meghatározott, a honvédelemért felelős miniszter jogkörének gyakorlásával összefüggő feladatok előkészítése a Honvédelmi Minisztérium Hadtörténeti Intézet és Múzeum feladatkörébe tartozik.

A nemzetközi szerződések, illetve a temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény végrehajtásával összefüggő feladatok ellátása tekintetében a Honvédelmi Minisztérium Hadtörténeti Intézet és Múzeum rendelkezik eljárási jogosultsággal. Ennek nélkülözhetetlen előfeltétele, hogy minden esetben tudomást szerezzen az intézkedést igénylő esetekről, így különösen hősi halott (háborús elesett) földi maradványainak exhumálása, áthelyezése és újratemetése; illetve a hősi halott temetési helyén sírjel létesítése, karbantartása, felújítása, megváltoztatása, azon felirat vagy képi ábrázolás megjelenítése, módosítása esetén.

Fentiekkel összefüggésben ugyanakkor előfordulhatnak olyan esetek, amikor hatáskörrel vagy a diplomáciai kapcsolatokról Bécsben, 1961. április 18-án aláírt nemzetközi szerződés 41. cikke 2. pontjában foglaltaknak megfelelő felhatalmazással nem rendelkező harmadik személy a nemzetközi szerződések, illetve a temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény tárgyi hatálya alá tartozó ügyekben a Honvédelmi Minisztérium Hadtörténeti Intézet és Múzeum tudomása nélkül egyeztetést kezdeményez.

Az ilyen esetek előfordulása alkalmával szükséges, hogy a hatáskörrel vagy megfelelő felhatalmazással nem rendelkező harmadik személy, az ügy érdemét érintő további intézkedések helyett a Honvédelmi Minisztérium Hadtörténeti Intézet és Múzeummal történő előzetes kapcsolatfelvétel szükségességéről kapjon tájékoztatást.

Honvédelmi Minisztérium Hadtörténeti Intézet és Múzeum

Cím: 1014 Budapest, Kapisztrán tér 2–4.

Telefon: (06 1) 883-6743

E-mail: hadisir@hm.gov.hu;

Melléklet – Hadisírgondozás tárgyában létrejött nemzetközi szerződések

- 1949. évi Genfi Egyezmények (kihirdette az 1954. évi 32. törvényerejű rendelet, szövege a Magyar Közlöny 2000/112. számában közzétett 2000/17. Nemzetközi Szerződésben, 2000/18. Nemzetközi Szerződésben, 2000/19. Nemzetközi Szerződésben, 2000/20. Nemzetközi Szerződésben jelent meg) és kiegészítő jegyzőkönyvei
  - 1977. évi I. és II. Jegyzőkönyv (kihirdette az 1989. évi 20. törvényerejű rendelet)
  - 2006. évi III. Jegyzőkönyv (kihirdette a 2006. évi LXXVIII. törvény)
- 43/1995. (IV. 24.) Korm. rendelet a Magyar Köztársaság Kormánya és a **Németországi Szövetségi Köztársaság** Kormánya között a Magyar Köztársaságban lévő német háborús sírokról és a Németországi Szövetségi Köztársaságban lévő magyar háborús sírokról szóló, Bonnban, 1993. november 16-án aláírt Megállapodás kihirdetéséről
- 104/1996. (VII. 16.) Korm. rendelet a Magyar Köztársaság Kormánya és az **Oroszországi Föderáció** Kormánya között a háborúban elesett katonák és polgári áldozatok emlékének megörökítéséről, valamint sírjaik jogi helyzetéről szóló, Moszkvában, 1995. március 6-án aláírt Megállapodás kihirdetéséről
- 216/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet a Magyar Köztársaság Kormánya és **Ukrajna** Kormánya között a háborúban elesett katonák és a polgári áldozatok emlékhelyeinek megőrzéséről és megörökítéséről, valamint sírjaik jogi helyzetéről szóló, 1996. november 16-án, Kijevben aláírt Megállapodás kihirdetéséről
- 154/2000. (IX. 13.) Korm. rendelet a Magyar Köztársaság Kormánya és a **Moldovai Köztársaság** Kormánya között a háborúban elesett katonák és polgári áldozatok emlékhelyeinek megőrzéséről és megörökítéséről, valamint sírjaik jogi helyzetéről szóló, Kisinyovban, 1998. március 2-án aláírt Megállapodás kihirdetéséről
- 77/2004. (IV. 16.) Korm. rendelet a Magyar Köztársaság Kormánya és az **Olasz Köztársaság** Kormánya között a világháborúban elesett katonák és polgári áldozatok emlékének megörökítéséről, valamint sírjaik jogi helyzetéről szóló, Rómában, 2003. szeptember 9-én aláírt Megállapodás kihirdetéséről
- 309/2007. (XI. 15.) Korm. rendelet a Magyar Köztársaság Kormánya és a **Szlovén Köztársaság** Kormánya között a hadisírok rendezéséről szóló Megállapodás kihirdetéséről
- 94/2008. (IV. 23.) Korm. rendelet a Magyar Köztársaság Kormánya és **Románia** Kormánya között a romániai magyar hadisírok és a magyarországi román hadisírok jogi helyzetéről szóló Megállapodás kihirdetéséről
- 391/2013. (XI. 12.) Korm. rendelet a Magyarország Kormánya és a **Lengyel Köztársaság** Kormánya között a katonák és a háborús polgári áldozatok sírjairól, valamint a nekik szentelt emlékhelyekről szóló megállapodás kihirdetéséről
- 454/2013. (XI. 29.) Korm. rendelet a Magyarország Kormánya és a **Bolgár Köztársaság** Kormánya között, a hadisírokról és háborús emlékhelyekről szóló Megállapodás kihirdetéséről

Honvédelmi Minisztérium
Hadtörténeti Intézet és Múzeum

FIGYELMÜKBÉ AJÁNLJUK AZ ÖNKORMÁNYZATOK ELEKTRONIKUS HATÁSKÖRI JEGYZÉKE KIADVÁNYUNK XXVI. ÉVFOLYAM 1. SZÁMÁT

Elérhető az Önkormányzatok Elektronikus Hatásköri Jegyzékének **XXVI. évfolyam 1.** (2023. I. negyedévi) **száma**. A képviselő-testület, a bizottság, a polgármester, a jegyző és az ügyintéző feladat- és hatásköreit ágazatoknak megfelelő bontásban tartalmazó hatásköri jegyzék megtalálható a Kormányportálon (www.kormany.hu → Közérdekű adatok és információk → Dokumentumtár keresője).

(A fenti mező hiperhivatkozást tartalmaz, amely közvetlen elérést biztosít a kiadványunkat tartalmazó weboldalhoz.)

Készítette: Belügyminisztérium, Önkormányzati Főosztály

Jogszabályfigyelő

KÖRNYEZETVÉDELMI ÁGAZAT

A jogszabály száma és címe: 107/2023. (III. 30.) Korm. rendelet környezetvédelmi és hulladékgyűjtési kormányrendeletek módosításáról

A jogszabály lényege: A jogszabály hatályaon kívül helyezi a települési hulladékkezelési közszolgáltatási díj megállapításának részletes szakmai szabályairól szóló 64/2008. (III. 28.) Korm. rendeletet.

Hatálybalépés: 2023.március 31. és más időpontok **Magyar Közlönyben való megjelenés:** [2023. évi 46. szám](#), 1688. o. (2023. március 30.)

A jogszabály száma és címe: 5/2023. (IV. 6.) MEKH rendelet az önkormányzatok hulladékgyűjtéséről szóló 2012. évi CLXXXV. törvény szerinti indokolt költségei mértékének megállapításáról

A jogszabály lényege: A jogszabály az önkormányzatok hulladékgyűjtéséről szóló 2012. évi CLXXXV. törvény 30/C. § (2) bekezdése szerinti – a 2023. július 1. napjától 2023. december 31. napjáig terjedő időszakra vonatkozó – indokolt költségei mértékének megállapítására terjed ki.

Hatálybalépés: 2023. április 22. **Magyar Közlönyben való megjelenés:** [2023. évi 50. szám](#), 2022. o. (2023. április 6.)

PÉNZÜGYI ÁGAZAT

A jogszabály száma és címe: 132/2023. (IV. 18.) Korm. rendelet egyes kormányrendeleteknek az államháztartási belső kontrollal összefüggő módosításáról

A jogszabály lényege: A jogszabály számos ponton módosítja a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet előírásait. Változnak a fogalom-meghatározások, a költségvetési szerv vezetőjének belső kontrollal kapcsolatos feladatai.

Hatálybalépés: 2023. május 3. **Magyar Közlönyben való megjelenés:** [2023. évi 57. szám](#), 2128. o. (2023. április 18.)

Lezárva: 2023. április 24.

A jogszabályok tervezetéhez tartozó indokolások nyilvánosságát a Magyar Közlöny mellékleteként, önálló sorozatban megjelenő Indokolások Tára biztosítja. Az egyes jogszabályok, valamint a hozzájuk tartozó indoklások megjelenése nincs összhangban. A márciusban megjelent indoklások elérhetők a magyarkozlony.hu, valamint a [Nemzeti Jogszabálytár](#) oldalain.

Összeállította: Belügyminisztérium, Önkormányzati Főosztály

Az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktussal összefüggő jogszabályfigyelő

ÖNKORMÁNYZATI FELADATELLÁTÁST ÉRINTŐ JOGSZABÁLYOK

121/2023. (IV. 5.) Korm. rendelet

az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény veszélyhelyzet ideje alatti eltérő alkalmazásáról

A Kormány az Alaptörvény 53. cikk (1) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, figyelemmel a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló 2021. évi XCIII. törvény 80. és 81. §-ára, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1.§ Az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktusra, illetve humanitárius katasztrófára tekintettel, valamint ezek magyarországi következményeinek az elhárítása és kezelése érdekében veszélyhelyzet kihirdetéséről és egyes veszélyhelyzeti szabályokról szóló 424/2022. (X. 28.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet ideje alatt az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvényt (a továbbiakban: Étv.) a 2. §-ban foglalt eltéréssel kell alkalmazni.

2.§ (1) Az Étv. 54. § (5b) bekezdésében foglaltaktól eltérően, amennyiben a közterület használatára a Nemzeti Rendezvényszervező Ügynökség Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság kijelöléséről és egyes feladatainak meghatározásáról szóló 591/2022. (XII. 28.) Korm. rendelet 2. § (2) bekezdésében meghatározott kiemelt sportesemény és a nemzeti rendezvény (a továbbiakban együtt: kiemelt esemény) előkészítésével és lebonyolításával összefüggésben kerül sor, a kiemelt esemény előkészítésével és lebonyolításával kapcsolatos közfeladat ellátására kijelölt szervezet (a továbbiakban: kiemelt esemény megszervezője) az állam, illetve a fővárosi vagy a fővárosi kerületi önkormányzat tulajdonában álló, a (2) bekezdésben meghatározott közterületeket – legfeljebb a 2023. augusztus 1. – 2023. szeptember 1. napja közötti időszakra korlátozódóan – díjmentesen használhatja.

(2) Az Étv. 54. § (5c) bekezdésében foglaltaktól eltérően az (1) bekezdés szerinti közterületek:

1. a világörökségről szóló törvény alapján meghatározott fővárosi világörökségi területek,
2. az Árpád híd területe,
3. a Petőfi híd területe,
4. a Rákóczi híd területe,
5. a Margitsziget területe,
6. az Óbudai-sziget területe,
7. a Városliget területe,
8. az Oktogon területe,
9. V. kerület és VI. kerület, a Bajcsy-Zsilinszky út területe,
10. V. kerület, a Hercegprímás utca területe,
11. V. kerület, az Erzsébet tér területe,
12. V. kerület, a József Attila utca területe,
13. V. kerület, a Széchenyi István tér területe,
14. I. kerület, a Clark Ádám tér területe,
15. I. kerület, az Alagút utca területe,
16. I. kerület, az Attila út területe,
17. I. kerület, a Szarvas tér területe,
18. I. kerület, az Apród utca területe,

19. I. kerület, az Ybl Miklós tér területe,
20. I. kerület, a Lánchíd utca területe,
21. IX. kerület, a Hájóállomás utca területe,
22. IX. kerület, a Komor Marcell utca területe,
23. IX. kerület, a Gizella sétány területe,
24. IX. kerület, a Laczkovich utca területe,
25. IX. kerület, a Csepel rakpart területe,
26. IX. kerület, a Szabad Hongkong út területe,
27. IX. kerület, a Csont utca területe,
28. IX. kerület, a Dalai Láma út területe,
29. XXI. kerület, a Kvassay zsilip területe,
30. XXI. kerület, a Nagy-Duna sor területe,
31. XXI. kerület, a Wein János út területe,
32. IX. kerület, a Soroksári út, a Kvassay Jenő út és a Dalai Láma út által körülhatárolt terület.

(3) Az Étv. 54. § (5d) bekezdésében foglaltaktól eltérően a tulajdonos fővárosi önkormányzat vagy fővárosi kerületi önkormányzat vagy az állami tulajdonban álló közterület vagyongazdálkodója (a továbbiakban együtt: tulajdonos) az (1) és (2) bekezdés szerinti közterület használatát és a területfoglalást az ott meghatározott időszakra, az (1) bekezdéstől eltérő célra – kormányrendeletben foglaltak szerint – a kiemelt esemény megszervezője

- a) felé tett előzetes értesítés alapján és
- b) előzetes egyetértő nyilatkozata beszerzését követően engedélyezheti, valamint köthet ezekre vonatkozóan szerződést.

(4) Az Étv. 54. § (5e) bekezdésében foglaltaktól eltérően a kiemelt esemény megtartása érdekében a közterület használatának időtartamáról, valamint a közterület-használattal érintett területekről a kiemelt esemény megszervezője a kiemelt eseményt megelőző hatvanadik napig tájékoztatja a tulajdonost. A tájékoztatás megtételét követően a (3) bekezdést a tájékoztatásban nem szereplő közterületre a tárgyévire vonatkozóan nem kell alkalmazni.

(5) Az Étv. 54. § (5g) bekezdésében foglaltaktól eltérően a kiemelt esemény megtartása érdekében szükséges, közigazgatási hatósági engedélyhez vagy bejelentéshez kötött tevékenység vonatkozásában a Kormány rendeletben

- a) állapítja meg az eljárás sajátos – kormányrendelettel vagy miniszteri rendelettel eltérő – szabályait,
- b) jelöli ki az eljáró hatóságot.

(6) Az Étv. 54. § (5h) bekezdésében foglaltaktól eltérően a kiemelt esemény megtartásával összefüggő közigazgatási hatósági eljárásokban

- a) az ügyintézési határidő – ha jogszabály ennél rövidebb határidőt nem állapít meg – tíz nap,
- b) a szakhatósági eljárás ügyintézési határideje – ha jogszabály ennél rövidebb határidőt nem állapít meg – öt nap.

3.§ (1) Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) Ez a rendelet 2023. szeptember 30. napján hatályát veszti.

Megjelent a Magyar Közlöny [2023. évi 49. számában.](#)

145/2023. (IV. 24.) Korm. rendelet

a honvédek jogállásáról szóló 2012. évi CCV. törvény hatálya alá tartozókra vonatkozó egyes veszélyhelyzeti intézkedésekről szóló 8/2023. (I. 17.) Korm. rendelet módosításáról

142/2023. (IV. 24.) Korm. rendelet

az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvény veszélyhelyzet ideje alatt történő eltérő alkalmazásáról szóló 6/2022. (I. 14.) Korm. rendelet módosításáról

Megjelentek a Magyar Közlöny **2023. évi 60.** számában.

130/2023. (IV. 18.) Korm. rendelet

az Ukrajnából származó egyes mezőgazdasági termékek fuvarozásával kapcsolatos intézkedésekről

Megjelent a Magyar Közlöny **2023. évi 57.** számában.

1141/2023. (IV. 17.) Korm. határozat

a veszélyhelyzet idején a villamos energia és földgáz egyetemes szolgáltatás változatlan feltételek szerinti nyújtását biztosító rezsivédelmi szolgáltatásról szóló 289/2022. (VIII. 5.) Korm. rendelet szerinti rezsivédelmi készletezési szolgáltatás ellentételezéséhez szükséges intézkedésekről

1140/2023. (IV. 17.) Korm. határozat

a veszélyhelyzet idején a villamos energia és földgáz egyetemes szolgáltatás változatlan feltételek szerinti nyújtását biztosító rezsivédelmi szolgáltatásról szóló 289/2022. (VIII. 5.) Korm. rendelet szerinti rezsivédelmi ellátási szolgáltatás ellentételezéséhez szükséges intézkedésekről

129/2023. (IV. 17.) Korm. rendelet

a felszámolási eljárás során az adós gazdasági tevékenysége folytatása érdekében való értékesítés veszélyhelyzeti szabályairól

128/2023. (IV. 17.) Korm. rendelet

a veszélyhelyzet idején a villamos energia és földgáz egyetemes szolgáltatás változatlan feltételek szerinti nyújtását biztosító rezsivédelmi szolgáltatásról szóló 289/2022. (VIII. 5.) Korm. rendelet módosításáról

A 289/2022. (VIII. 5.) Korm. rendeletet módosító rendelkezések végrehajtottá váltak és hatályukat veszítették 2023. április 20. napjával.

127/2023. (IV. 17.) Korm. rendelet

a veszélyhelyzet idején a villamos energia és földgáz egyetemes szolgáltatás változatlan feltételek szerinti nyújtását biztosító rezsivédelmi szolgáltatásról szóló 289/2022. (VIII. 5.) Korm. rendelet módosításáról

A 289/2022. (VIII. 5.) Korm. rendeletet módosító rendelkezések végrehajtottá váltak és hatályukat veszítették 2023. április 20. napjával.

[126/2023. \(IV. 17.\) Korm. rendelet](#)
a veszélyhelyzet ideje alatt az egyetemes szolgáltatásra jogosultak körének meghatározásáról szóló 217/2022. (VI. 17.) Korm. rendelet módosításáról

A 217/2022. (VI. 17.) Korm. rendeletet módosító rendelkezések 2023. május 1. napján lépnek hatályba.

Megjelentek a Magyar Közlöny [2023. évi 56.](#) számában.

[122/2023. \(IV. 11.\) Korm. rendelet](#)
a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény egyes szabályainak veszélyhelyzetben történő eltérő alkalmazásáról

Megjelent a Magyar Közlöny [2023. évi 52.](#) számában.

[120/2023. \(IV. 5.\) Korm. rendelet](#)
a közfeladatok és közszolgáltatások biztosításával összefüggő jogviszonyok egyes szabályainak veszélyhelyzetben történő alkalmazásáról

[114/2023. \(IV. 5.\) Korm. rendelet](#)
a távhőtermelők veszélyhelyzeti átmeneti földgázellátásának biztosításáról

Megjelentek a Magyar Közlöny [2023. évi 49.](#) számában.

[112/2023. \(III. 31.\) Korm. rendelet](#)
a veszélyhelyzet idején a háztartási méretű kiserőművek közcélú hálózatba történő feltáplálásának kérdéseiről szóló 413/2022. (X. 26.) Korm. rendelet végrehajtásának szabályairól

[110/2023. \(III. 31.\) Korm. rendelet](#)
a veszélyhelyzet során a földgáz biztonsági készletezéséről szóló 2006. évi XXVI. törvény eltérő alkalmazásáról

Megjelentek a Magyar Közlöny [2023. évi 47.](#) számában.

94/2023. (III. 29.) Korm. rendelet

a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény veszélyhelyzet ideje alatt történő eltérő alkalmazásáról szóló 526/2022. (XII. 16.) Korm. rendelet módosításáról

Az 526/2022. (XII. 16.) Korm. rendeletet módosító rendelkezések végrehajtottá váltak és hatályukat veszítették 2023. április 1. napjával.

93/2023. (III. 29.) Korm. rendelet

a jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény veszélyhelyzet ideje alatt történő eltérő alkalmazásáról

92/2023. (III. 29.) Korm. rendelet

a mezőgazdasági termelést érintő időjárás- és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény veszélyhelyzet ideje alatt történő eltérő alkalmazásáról

Megjelentek a Magyar Közlöny 2023. évi 45. számában.

Lezárva: 2023. április 25. (Magyar Közlöny 2023. évi 60. szám)

Összeállította: Belügyminisztérium, Önkormányzati Főosztály

A Kúria helyi önkormányzatokat érintő döntései

Az ügy tárgya: Települési adó – légiutas adó

A döntés elvi tartalma: [51] 1. Az adófizetési kötelezettség teljesítésének módját, esedékességét, az adómentesség igazolásának módját, a beszedett adó és az adómentességi jogcímek nyilvántartásának és bizonylatolásának szabályait, valamint az adó külföldi pénznemben történő megállapításnak szabályait nélkülöző önkormányzati rendelet sérti a normavilágosság követelményét és a címzettek (adóalanyok és beszedésre kötelezettek) körében jogbizonytalanságot eredményez.

2. Több önkormányzat illetékességi területéhez tartozó repülőtér esetében az olyan szabályozás, amely nem határozza meg, hogy az adóalany adókötelezettséget keletkeztető utazása (érkezése, indulása, transzferje, tranzitja) hol tekintendő végrehajtottnak, jogbizonytalanságot eredményez mind az adóalanyok, mind a beszedésre kötelezettek számára.

3. Az adó összegének közlésére és beszedésére vonatkozó kötelezettség törvényi szabályozást feltételez.

Az ügy száma: Köf.5002/2023/5.

[Magyar Közlöny 2023. / 46. szám](#)

Az indítvány lényege: [1] Az érintett önkormányzat megalkotta a települési adókról szóló önkormányzati rendelet (Ör.) eltérő szöveggel történő hatálybalépéséről szóló önkormányzati rendeletét. A módosítás eredményeként a 2023. január 1-jén lépett Ör. légiutas adót vezetett be. Az adókötelezettség alapja a magánszemélyeknek az érintett önkormányzat illetékességi területén fekvő repülőtérrel, személyszállítást végző légifuvarozótól igénybe vett, a polgári légiközlekedés keretében végrehajtott érkező, induló, transzfer és tranzit utazása azon feltételt előírva, hogy arra nem terjed ki törvényben szabályozott közteher hatálya és a légiutazást a

magánszemély nem vállalkozói tevékenység keretében veszi igénybe. Az Ör. előírja, hogy a légiutazásonként fizetendő, 1000 forint mértékű adót a földi kiszolgálást végző gazdálkodó szervezet és a személyszállítást végző légitfuvarozó együtt szedi be. Amennyiben a beszédet elmulasztják, a befizetéséért egyetemleges felelősséggel tartoznak. Mindezeket túl e kötelezettek a légiutas adó alanyairól nyilvántartást kötelesek vezetni, amely tartalmazza a légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény (Lt.) 27/A. § (1) bekezdésében meghatározott adatokat. Az Ör. szabályozza, hogy az adóbevallást és a hivatkozott nyilvántartást az adóbeszedésre kötelezetteknek kell az adó befizetésével egyidejűleg benyújtaniuk, illetve megküldeniük.

[2] A kormányhivatal (indítványozó) az Ör.-rel kapcsolatban törvényességi felhívással élt az érintett önkormányzat felé. Kifejtette, hogy az érintett önkormányzat a többszörös adóztatás előzetes vizsgálatára vonatkozó kötelezettségének maradéktalanul nem tett eleget, hiszen az Ör. szabályozása ennek megítélését az adóalanyokra, illetve az adó beszédésére kötelezettekre bízta. Részletesen utalt az Ör. végrehajtásával kapcsolatos jogbizonytalanságra, így arra, hogy a földi kiszolgálást végző gazdálkodó szervezetek érkező, tranzit és (a légiutazás esetében egyébként értelmezhetetlen) transzfer utazás esetén nem kerülnek kapcsolatba az adóalanyal; a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér továbbá két fővárosi, és két Pest vármegyei önkormányzat illetékességi területét érinti, így nem ellenőrizhető, hogy az utasfelvétel ténylegesen hol, mely önkormányzat illetékességi területén történt meg. Sérelmezte, hogy az Ör. adatkezelésre vonatkozó szabályokat egyáltalán nem tartalmaz, az adatkezelés az adókötelezettség szempontjából irreleváns adatokra is kiterjed, és az adóbeszedésre kötelezett erre törvényi felhatalmazással sem rendelkezik. Végezetül arra hivatkozott, hogy az Ör. 3. §-a és 11. § (1) bekezdése azon túl, hogy magasabb szintű jogszabályi rendelkezést ismételnék meg, a feltételes módban történő megfogalmazással az egyértelműség és normavilágosság követelményének nem felelnek meg, a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (Jat.) 2. § (1) bekezdését és 3. §-át sértik. Az Ör. eljárási szabályai pedig mindezeket túl hiányosak, nem rendezik az adóalanyok adófizetési kötelezettsége teljesítésének módját, esedékességét, az adómentességi ok igazolásának módját, a beszédett adó és adómentességi jogcímek nyilvántartásának szabályait.

[3] A törvényességi felhívás nem vezetett eredményre, ezért az indítványozó az indítványában az Ör. 11-18. §-ai más jogszabályba ütközésének megállapítását, és e rendelkezések visszamenőleges hatállyal történő megsemmisítését, valamint ideiglenes alkalmazási tilalom elrendelését kérte a Kúria Önkormányzati Tanácsától.

Részlet az indoklásból:

[37] A Kúria Önkormányzati Tanácsának gyakorlata szerint sérti a normavilágosság követelményét, ha az önkormányzati rendelet rendelkezései pontatlanok, egymással ellentmondóak.

[38] A vizsgált Ör. a fenti feltételes megfogalmazással a normavilágosság követelményének nem felel meg. Mindezen túl nem állapítható meg pontosan az adófizetési kötelezettség teljesítésének módja, esedékessége, a vállalkozói tevékenység keretében történő utazás adómentességi okként történő igazolásnak módja, a beszédett adó és az adómentességi jogcímek nyilvántartásának, bizonylatolásának, az adó külföldi pénznemben történő megállapításnak szabályai és befizetésének szabályai. Az Ör. ezen hiányosságai, kimunkálatlansága szintén sérti a normavilágosság követelményét és a címzettek (adóalanyok és beszédésre kötelezettek) körében jogbizonytalanságot eredményez. Az érintett önkormányzat által e vonatkozásban előadottak – mely szerint a beszédés esedékességét nem feltétlenül tartja szükségesnek meghatározni, „ezzel lehetőséget teremtve, hogy a beszédésre kötelezettek maguk alakítsák ki ennek a folyamatát a magánszemélyek utazásának megtörténteig” – éppen a kiszámíthatóság és előreláthatóság ellenében hatnak.

[39] Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (Art.) 48. §-a szabályozza az adóhatósági adómegállapítás esetét, amikor is az adót vagy költségvetési támogatást az adózó tekintetében az adóhatóság állapítja meg. Törvényben meghatározott esetben az adóhatóság az adót az adózó adatbejelentése, bevallása vagy más hatóság adatszolgáltatása alapján kivetés (egyes helyi adók, így az Art. 142. § (2) bekezdése alapján, az önkormányzati adóhatóság kivétellel állapítja meg az építményadót, a telekadót, a magánszemély kommunális adóját, továbbá – ha az önkormányzati rendelet másként nem rendelkezik – a települési adót), illetve kiszabás útján határozatban állapítja meg. Szintén törvényben részletezett esetekben – így pl. a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvényben (Htv.) az idegenforgalmi adó tekintetében – az adóbeszedésre kötelezett adózó az adó összegét közli a természetes személlyel és az adót átveszi.

[40] A Htv. 43. § (3) bekezdése szerint, az önkormányzat az adóval kapcsolatban rendeletet alkothat az adózás rendjéről szóló törvényben nem szabályozott eljárási kérdésben. A Htv. 1/A. § (4) bekezdése pedig akként rendelkezik, hogy a települési adóval kapcsolatos eljárási kérdésekben az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezéseit azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy az önkormányzat települési adót önadózással megállapítandó adóként is bevezethet.

[41] A fenti jogszabályok egybevetéséből helytállóan következtetett arra az indítványozó, hogy a földi kiszolgálást végző gazdálkodó szervezet és a személyszállítást végző légifuvarozó fizetendő adó beszedésére és annak elmulasztása esetére egyetemleges felelősségének megállapítására vonatkozó előírás az Art. 48. § (2) bekezdésével ellentétben áll, mert az törvényi szabályozást feltételez. Ezzel ellenkező értelmezés a védiratban megjelölt Air. 11. § (1) bekezdéséből (adózó fogalma) és az Art. 9. § h) pontjából (Az adózó az adó és a költségvetési támogatás megállapítása, megfizetése (kiutalása) érdekében köteles a jogszabályban előírt: adólevonásra, adóbeszedésre) nem következik.

[45] Az illetékességi terület kérdéskörével kapcsolatban a Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy az Ör. az „Önkormányzat illetékességi területén fekvő repülőteret” határoz meg. Ugyanakkor nem vitatottan a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér négy helyi önkormányzat illetékességi területéhez tartozik. A Htv. 52. § 57. pontja szerint a települési önkormányzat illetékességi területe: az önkormányzat közigazgatási határa által behatárolt – bel- és külterületet magában foglaló – térség, amelyre az önkormányzati hatáskör kiterjed, ide nem értve a különleges gazdasági övezet területét.

[46] A fentiekből következően nem meghatározott, hogy az adóalany adókötelezettséget keletkeztető utazása (érkezése, indulása, transzferje, tranzitja) pontosan hol tekinthető végrehajtottnak, ezért egyáltalán az érintett önkormányzat illetékességi területére esik-e, amely így jogbizonytalanságot eredményez mind az adóalanyok, mind a beszedésre kötelezettek számára. A Kúria Önkormányzati Tanácsa ehelyütt visszautal a normavilágosság és egyértelműség körében fent kifejtettekre.

[47] A fentiekre tekintettel a Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy az Ör. – az indítványban hivatkozott és indokolt – Htv. 1/A. § (1) és (4) bekezdésébe, 43. § (3) bekezdésébe, az Art. 48. § (2) bekezdésébe, valamint a Jat. 2. § (1) bekezdésébe és 3. §-ába ütközik, ezért a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. (Kp.) 146. § (1) bekezdés a) pontja alapján a rendelkező rész szerint határozott.

[48] Az indítványozó ugyan állította, hogy az Ör. a Jat. 2. § (4) bekezdés a-b) pontjaiba ütközik, ezzel kapcsolatban azonban az indítványát külön indokolással nem látta el, ezért e tekintetben a Kúria Önkormányzati Tanácsa más jogszabályba ütközést nem állapított meg.

[49] A Kp. 146. § (3) bekezdése értelmében, a megsemmisített önkormányzati rendelet vagy annak rendelkezése a bíróság határozatának a hivatalos lapban való közzétételét követő napon hatályát veszti, és e naptól nem alkalmazható.

Ugyanezen szakasz (4) bekezdése akként rendelkezik, hogy a bíróság az önkormányzati rendelet vagy annak rendelkezése hatályvesztésének időpontját a (3) bekezdéstől eltérően állapíthatja meg, ha azt a jogbiztonság vagy az önkormányzati rendelet hatálya alá tartozó jogalanyok alapvető jogainak védelme indokolja.

[50] A Kúria Önkormányzati Tanácsa a jogbiztonság érdekében az Ör.-t annak hatálybalépése, 2023. január 1. napjára visszamenőleges hatállyal semmisítette meg a Kp. 146. § (4) bekezdése alapján.

Alkalmazott jogszabályok: A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 43. § (3),
Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény 48. §,
A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. (Kp.) 146. § (3) bekezdés.

Készítette: Belügyminisztérium, Önkormányzati Főosztály

Jelentések, tájékoztatók

ELKÉSZÜLT AZ INTEGRÁLT TELEPÜLÉSI VÍZGAZDÁLKODÁSI TERV TERVEZÉSI SEGÉDLETE

A hazai vízgazdálkodás egyik legkomolyabb feladata és egyben kihívása a települési vízgazdálkodás hatékonyságának fejlesztése annak érdekében, hogy a települések felkészülhessenek a környezeti és társadalmi változásokra. A települési vízgazdálkodás egy olyan komplex több tényezős rendszer (a környezetvédelem, az ipar és mezőgazdaság, a lakhatás, valamint a meglévő és új infrastruktúra fejlesztés összehangolása), melynek sikeressége a településen, társadalmi konszenzuson alapul és közösségileg kialakított megoldásokon múlik. Fontos továbbá, hogy egységes szemléletű, koherens tevékenységcsoporként, a műszaki, intézményi, szabályozási és finanszírozási, valamint a környezeti és a fenntarthatósági szempontok együttesen legyenek figyelembe véve.

A település fejlődése, fejlesztése a településrendezési eszközökön keresztül formálódik, és ezen keresztül hatással van a vízgazdálkodásra (pl.: az elvezetendő csapadékvíz mennyiségére), viszont az is igaz, hogy a település vízgazdálkodása hatással van a településre annak fejleszthetőségére, fejlődésére.

Ezen kölcsönhatás az, ami szükségessé teszi egy település számára, hogy foglalkozzon a települését érintő vízgazdálkodási kérdésekkel. Ezen kölcsönhatás teszi szükségessé az integrált szemléletet és az érdekelték aktív bevonását a döntéshozatalba. Ehhez viszont szükséges egy olyan alapidokumentum, az Integrált Települési vízgazdálkodási Terv (ITVT), amely egységes szerkezetben tárgyalja és értékeli a település különböző vízgazdálkodási elemeit és rámutat a településfejlesztési elképzelésekkel való kapcsolódási pontokra.

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság megbízásából a Magyar Mérnöki Kamara szakértők közreműködésével elkészítette az Integrált Települési Vízgazdálkodási Terv (ITVT) tervezési segédletét, melyet ezúton is ajánlunk az önkormányzatok figyelmébe.

A tervezési segédlettel kapcsolatban felmerülő kérdések vonatkozásában dr. Balatonyi László osztályvezető urat (balatonyi.laszlo@ovf.hu) tudják keresni.

A tervezési segédlet az alábbi linken közvetlenül letölthető:

[Tervezési segédlet az Integrált Települési Vízgazdálkodási Terv készítéséhez.](#)

Készítette: Országos Vízügyi Főigazgatóság

ÚJABB TELEPÜLÉSEK CSATLAKOZNAK A FELZÁRKÓZÓ TELEPÜLÉSEK PROGRAMHOZ

A programhoz újonnan csatlakozó 60 település polgármestereinek, az érintett országgyűlési képviselőknek és a megvalósító szervezetek képviselőinek tartottak tájékoztatót a Belügyminisztériumban 2023. április 19-én.

A kormány 2019-ben indított átfogó programot a 300 leghátrányosabb helyzetű település felzárkóztatására. Indulása óta 118 települést vontak be a programba, amihez idén tavasszal további 60 település csatlakozik.

Fülöp Attila, a Belügyminisztérium gondoskodáspolitikáért felelős államtitkára köszöntőjében kiemelte, hogy a felzárkózó települések program zászlóshajója lett a felzárkózásért folytatott munkának.

Vecsei Miklós miniszterelnöki biztos, az esemény házigazdája ismertette a felzárkózást segítő munka alapjait és az eddig elért eredményeket.

A felzárkózó települések programban több célkitűzés is szerepel, többek között a nehéz helyzetű települési önkormányzatok kiszámítható működésének elérése, illetve a lakosság helyzetének javítását szolgáló fejlesztések megvalósítása.

A kiválasztott 300 településen összesen 270 ezer ember él, nagy részük roma származású. A lakosság iskolai végzettsége és foglalkoztatottsági rátája alacsony, a komfort nélküli lakások aránya meghaladja az országos átlagot. A programban nem előírt feladatokat valósítanak meg a településeken, hanem a helyben megismert problémákra keresnek gyakorlati megoldásokat.

Forrás: www.kormany.hu, Belügyminisztérium

INDUL A VIHARJELZŐRENDSZER

Április 1-jén kezdetét veszi a viharjelzési szezon. Magyarországon a viharjelzőrendszert a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság működteti, a jelzés kiadásáért pedig az Országos Meteorológiai Szolgálat (OMSZ) Siófoki Viharjelző Observatóriuma felel.

A viharjelzés nagyobb tavainkon, így a Balatonon, a Velencei-, a Tisza- és a Fertő tavon működik. A Balaton Közép-Európa legnagyobb állóvize, így idegenforgalmi szempontból és méretéből adódóan is kiemelt jelentőséggel bír. A katasztrófavédelem a Balatonon 37 part menti és 3 tó közepi viharjelzőlámpát működtet. Ezek kiegészülnek 15 mobil viharjelzőlámpával, amelyek a strandokon kapnak helyet. A Balatonon tehát összesen 55 viharjelzőlámpa van. Ennek köszönhetően egy adott pontról legalább hármat is lehet látni.

A Velencei-tónál 4, a Tisza-tónál 5, a Fertő-tónál pedig 11 viharjelzőlámpa van, ebből egy működik a magyar oldalon.

Az elmúlt évek fejlesztéseinek köszönhetően a tóközepi viharjelzők még hatékonyabban figyelmeztetnek, mert speciális stégeken, platformokon kaptak helyet. Nagyobb napelemekkel vannak ellátva, üzembiztosabb a működésük, bővült az akkumulátor-kapacitásuk, így akkor is megfelelően működnek, amikor tartósan nem süt a nap.

A lakosság nemcsak a tóparton, hanem elektronikus módon is tájékozódhat a viharjelzés aktuális állapotáról. Az mind a négy vízterület esetében figyelemmel követhető a BM OKF (www.katasztrofavedelem.hu), az OMSZ (www.met.hu), valamint az RSOE (www.rsoe.hu) honlapján.

A honlapok mellett érdemes használni az iOS és Android platformra is letölthető ingyenes TAVIHAR alkalmazást, amely automatikus üzenetekben értesíti az állampolgárokat a kiválasztott vízterületet érintő, a viharjelzés állapotában beállt változásokról, így a viharjelzési fokozat kiadásáról vagy annak visszavonásáról.

Forrás: Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság

KEZDETÉT VESZI A SZÚNYOGOK ELLENI VÉDEKEZÉS

Április első hetében indul a központi szúnyoggyérítés, amelyet idén is a katasztrófavédelem koordinál. Első lépésként a Tisza és a Körösök mentén, és a Tisza-tónál légi biológiai módszerrel, míg Pest vármegyében földi biológiai technológiával lépnek fel a vérszívók ellen.

Az elmúlt három évben a katasztrófavédelem feltérképezte a csípőszúnyogok tenyészőhelyeit azokon a területeken, ahol rendszeresen jelentős szúnyogártalom alakul ki, azaz a folyók menti térségeket és a nagyobb tavak környezetét. A tenyészőhelyek ismeretében már pontosan és hatékonyan alkalmazható a szúnyoglárvák ellen hatásos biológiai módszer. A biológiai szúnyoggyérítés során a szúnyogok tenyészőhelyén egy természetes baktérium által termelt fehérjét tartalmazó készítményt juttatnak a vízbe. Ez a fehérje a kijuttatott dózisban kizárólag a csípőszúnyogok lárváit pusztítja el, minden más élőlényre, így az árvaszúnyogokra is teljesen ártalmatlan.

A katasztrófavédelem által megbízott rovarbiológusok március eleje óta nyomon követik a lárvák megjelenését és fejlődésüket, ez alapján tervezik meg a kezeléseket. A Tiszán a közelmúltban levonult kisebb árhullám után kialakult tenyészőhelyeken indul a biológiai szúnyoggyérítés április 5-én. Pest vármegye déli részén elsősorban a lehullott csapadék hozott létre kisebb, elszórt tenyészőhelyeket, itt földi lárvagyérítést terveznek végezni. A hűvösebb időben a lárvák fejlődése lelassul, ezért a szakemberek még a következő hétre várható felmelegedés előtt elvégzik a kezeléseket.

Minél kevesebb a szúnyoglárvá, annál kevesebb a kifejlett szúnyog. Éppen ezért érdemes a ház körüli kisebb vizeket kiönteni, lefedni, illetve rendszeresen cserélni. Egy-egy vízzel teli virágcserepben, vödörben, gumibroncsban, eldugult ereszen százával, akár ezrével fejlődhetnek szúnyogok. Az esővízgyűjtő hordókat ajánlott szúnyoghálóval lefedni, a ház előtti árkokat pedig rendben tartani, hogy hosszabb ideig ne tudjon benne megállni az esővíz.

A házkörüli teendőkről a Nemzeti Népegészségügyi Központ tájékoztatókat készített, amelyek az alábbi linkeken érhetők el:

[Ön is védekezzen a szúnyogok ellen!](#)

[Lakossági tájékoztató a szúnyogok elleni védekezésről](#)

Forrás: Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság

ÁPRILISI TŰZVÉDELMI TESZT

Elkészült az év negyedik, összesen pedig harmincnegyedik tűzvédelmi tesztje, amely a tűzvizsgálati tevékenységgel kapcsolatban tesz fel kérdéseket.

A tűzvizsgálók a katasztrófavédelem helyszínelői: jogszabályban meghatározott esetekben hívják őket, a szakemberek pedig a helyszínt megtekintve és megvizsgálva nemcsak azt mondják meg, hogy honnan indult a tűz, hanem azt is, hogy miként terjedt tovább, magától keletkezett, vagy szándékosan gyújtották, netán műszaki probléma vagy emberi hanyagság okozta.

Legújabb, illetve a korábbi tesztek elérhetőek az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (katasztrófavedelem.hu) oldalán, az alábbi elérési útvonalon: Lakosság → Országos Tűzmegeelőzési Bizottság → Tartalomjegyzék - Tűzvédelmi tesztek.

Segítse munkánkat! Amennyiben kitölti a tesztek alatt elérhető kérdőívünket, visszajelzést kapunk arról, hogy a jövőben milyen tűzmegeelőzési témákban szükséges pontosítani, bővíteni az állampolgárok ismereteit.

Forrás: Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság

EGYSZERŰSÍTÉS ÉS DÍJMENTESSÉG A FŰRT KUTAKNÁL

Továbbra is díjmentesen lehet üzemeltetni a korábban létesített és bejelentési kötelezettségnek eleget tevő kutakat - közölte Nagy István agrárminiszter.

A tárcavezető arra hívta fel a figyelmet, hogy az Agrárminisztérium elkötelezett a felelős vízgazdálkodás és az öntözéses gazdálkodás kiszélesítése mellett. E cél érdekében módosult korábban a vízgazdálkodásról szóló törvény is. Az új szabályok megkönnyítették a mezőgazdasági öntözési célú kutak nyilvántartásba vételét és a vízjogi engedélyezés eljárását is. A bonyolult adminisztráció helyett egy egyszerűsített adatlapon kell a bejelentést megtenni, ha a vízkivétel kizárólag talajvízből történik. A szabályozás célja az volt, hogy megoldódjon az az évek óta súlyosbodó probléma, amelyet az engedély nélkül kialakított kutak jelentenek a mezőgazdaságnak és a környezetnek. Fontos kitétel, hogy a kutat karszt- vagy rétegvíz-készlet igénybevétele nélkül, talaj-, illetve talajvíz-szennyezéssel nem érintett területen létesítsék, és annak talpmélysége az 50 métert nem haladja meg, illetve az első vízzáró réteget nem éri el. Lényeges továbbá az is, hogy a kút csak az üzemeltetője művelésében álló földterületek öntözését biztosíthatja – tette hozzá. Nagy István kitért arra is, a bejelentési kötelezettséget szankciómentesen 2023. december 31-ig lehet megtenni a Nemzeti Földügyi Központnál. A bejelentés, illetve az engedélyezési eljárás mentes az illeték- és díjfizetési kötelezettség alól, aki ennek eleget tesz továbbra is díjmentesen üzemeltetheti a kútját – húzta alá az agrárminiszter.

A kutak szabályozásában újabb változtatásokat és egyszerűsítéseket kezdeményez az Agrárminisztérium. Az agrártárca elkötelezett a felelős vízgazdálkodás és az öntözéses gazdálkodás kiszélesítése mellett. Ennek érdekében korábban módosult a vízgazdálkodásról szóló törvény is. Az új előírások megkönnyítették a mezőgazdasági öntözési célú kutak nyilvántartásba vételét és a vízjogi engedélyezési eljárást is. De itt még nem állhatunk meg, ezért további újításokat és könnyítéseket kezdeményezünk – tette hozzá. Hangsúlyozta, az adminisztratív költségek visszaszorítása érdekében kezdeményezzük a kutak vízmérő-órával történő felszerelési kötelezettségének eltörlését. Ezzel az 50 méternél nem mélyebb és védett vízbázissal nem érintett területek vonatkozásában minden költség nélkül, egy egyszerű bejelentéssel legalizálhatóak lesznek a kutak. Így továbbra is díjmentesen lehet üzemeltetni a korábban létesített és bejelentési kötelezettségnek eleget tevő kutakat. A szabályozás célja az, hogy megoldódjon az az évek óta súlyosbodó probléma, amelyet az engedély nélkül kialakított kutak jelentenek a mezőgazdaságnak. Most erre kínálunk újabb megoldásokat - emelte ki a miniszter.

Forrás: www.kormany.hu, Agrárminisztérium

KOMPLEX VIDÉKFEJLESZTÉSI CSOMAG KÉSZÜL A KISTELEPÜLÉSEK SZÁMÁRA

Az Agrárminisztérium a vidéki kistelepülések fejlesztése érdekében többféle támogatási lehetőséggel készül a Közös Agrárpolitika 2027-ig tartó időszakában – jelentette ki Feldman Zsolt Mosonmagyaróváron, a negyedik alkalommal megrendezett Területfejlesztők Napja szakmai konferencián.

Az Agrárminisztérium mezőgazdaságért és vidékfejlesztésért felelős államtitkára a Magyar Regionális Tudományos Társaság és a Széchenyi István Egyetem által szervezett kerekasztal-beszélgetésen Mayer Gáborral, a Miniszterelnökség területfejlesztésért felelős államtitkárával és Goda Pállal, az Agrárközgazdasági Intézet főigazgatójával a vidékfejlesztés eredményeiről és jövőbeli lehetőségeiről beszélt. Feldman Zsolt hangsúlyozta, hogy a vidéki térségek települései több más mellett kisléptékű infrastrukturális fejlesztéseik, a biomassa lokális energetikai hasznosítása, vagy éppen digitalizációs felzárkóztatásuk terén is segítséghez juthatnak majd.

Feldman Zsolt szólt arról, hogy az elmúlt években a Vidékfejlesztési Program forrásai a leginkább hátrányos térségekbe jutottak el a legnagyobb mértékben és arányban. A támogatásoknak kulcsfontosságú szerepe volt abban, hogy az ezeken a területeken a foglalkoztatásban, gazdasági teljesítményben nagy szerepet játszó agrárvállalkozások az elmúlt időszakban gazdaságilag talpon tudtak maradni, és sok területen előre tudtak lépni. Az államtitkár az új KAP forrásainak célterületeivel kapcsolatban úgy fogalmazott, hogy elképzelésük szerint – több száz millió eurós keretösszeggel - szeretnék a kisebb vidéki települések infrastrukturális fejlesztéseit segítő pályázatokat újraindítani, amelyek ahhoz kellene, hogy akár a helyi szolgáltatások minőségét, az önkormányzati intézmények energiahatékonyosságát javítsák, vagy lokális energiatermelő kapacitásokat hozzanak létre, például a biomasszára építve, amelyek ezen kisebb települések energiaellátását helyi erőforrásokra alapozva olcsóbbá tenné – mondta az államtitkár.

A további elképzelésekről szólva Feldman Zsolt megemlítette, hogy a forrásokból jutna további külterületi útfelújításokra, különböző önkormányzati létesítmények fejlesztésére, valamint a digitalizáció gyorsabb térnyerésére.

Elmondása szerint a tervezett „okos falu” program a helyi kistelepüléseken élők életminőségét javító szolgáltatások fejlesztését szolgálja. A pályázati felhívások előkészítése 2023 második felében kezdődik majd.

Forrás: www.kormany.hu, Agrárminisztérium

HUNGARIKUM LETT A HÖVEJI CSIPKE ÉS A POZSONYI KIFLI

A Hungarikum Bizottság döntése értelmében a höveji csipkével és a pozsonyi kiflivel bővült a Hungarikumok Gyűjteménye - jelentette be az agrárminiszter.

Nagy István a testület indoklását ismertetve elmondta, hogy az egyedülállóan változatos höveji csipke eredete a 19. századig nyúlik vissza, és gyorsan hírnevet szerzett a Győr-Moson-Sopron vármegyei községnek. Az 1962-es brüsszeli világkiállításon aranyéremmel jutalmazták, 2017 óta az UNESCO szellemi kulturális örökség nemzeti jegyzékének része. A pozsonyi kifli a téli ünnepek hagyományos magyar süteményeként válhatott hungarikummá. Első receptje Czifray István 1830-ban megjelent Magyar nemzeti szakácskönyvéből ismert, 2012 óta a hagyományos különleges termék címet viseli - tette hozzá az agrárminiszter.

A hungarikumok az ország arculatának mindennapi és mindenütt jelen lévő építőkövei, amelyek szavak nélkül mesélnek a magyarokról, a hagyományaikról, a leleményességükről - hangsúlyozta a tárcavezető, aki arra biztat minden közösséget, hogy a hagyományaikat jelöljék a helyi értéktárakba, mert azok ezt követően nemzeti értékek, akár hungarikumok is lehetnek. Közös feladat megismertetni és megszerettetni a nagyvilággal az ország kiváló ételeit és italait, csodálatos természeti adottságait, művészeti örökségét, a magyar tehetségek teljesítményét. Az értékek védelme az identitás- és hagyományörzést, a kultúra átörökítését is segíti, méghozzá nem az elkülönülés, hanem a nemzeti összetartozás igényével - hangsúlyozta Nagy István.

A Magyar Értéktár bővítéséről a magyar életmód és nemzeti értékeink védelméért felelős miniszterelnöki biztos számolt be. V. Németh Zsolt közölte, hogy kiemelkedő nemzeti értéké nyilvánították a lángost, amit ma már nem csak a magyarok ismernek és szeretnek, valamint a kubikusságot, amely a 19. század második felében, az alföldi csatorna-, út- és vasútépítések idején vált híressé mint jellegzetesen magyar vándormunkás tevékenység. Bár a gépek terjedésével elvesztette a jelentőségét, emléke máig él, Csongrád városa még szobrot is állított a kubikusoknak - tette hozzá.

A 2012. július 1-jén hatályba lépett törvény szerint a hungarikumok a magyarságra jellemző tulajdonságaikkal, egyediségükkel, különlegességükkel, minőségükkel a magyarság csúcsteljesítményei. A Hungarikumok Gyűjteményét a kiemelkedő nemzeti értékeket tartalmazó Magyar Értéktár követi, az értékpiramis alapjait a megyei, az ágazati és a külhoni értéktárak alkotják. A Hungarikumok Gyűjteményébe a Hungarikum Bizottság 31. ülését követően 87 nemzeti érték, a Magyar Értéktárba 150 nemzeti érték tartozik.

Forrás: www.kormany.hu, Agrárminisztérium

KIEMELTEN FONTOS A MAGYAR ÉRTÉKEK ŐRZÉSE

Nemzeti értékeink helyi és vármegyei szinten határozzák meg magyar identitásunkat és országhatárokon átnyúlva egyesítik a külhoni magyarságot az anyaországgal - jelentette ki V. Németh Zsolt, magyar életmód és nemzeti értékeink védelméért felelős miniszterelnöki biztos az Értéktár Konferencia megnyitóján.

A miniszterelnöki biztos felhívta a figyelmet arra, hogy ha magyar sajátosságokról beszélünk, akkor az nem történhet meg a külhoni értékek felsorolása nélkül. A hungarikumok és a nemzeti értékek az elcsatolt nemzetrészekkel való kapcsolattartás egyik formájává, a határon átnyúló békés nemzetegyesítés egyik eszközévé váltak.

V. Németh Zsolt kitért arra is, hogy a vármegyei értéktárak a helyi települési elemekből építkeznek. A magyar értékek egyfajta büszkeségforrást jelentenek egy-egy kis településnek. Hangsúlyozta, hogy az ágazati értéktáraknak fontos szerepük van az egyes szakterületek népszerűsítésében és nem csupán szükséges megállók a hungarikumok felé vezető úton.

A rendezvényen Nagy István agrárminiszter videóüzenetében kiemelte, hogy éppen tizenegy éve fogadta el az Országgyűlés a hungarikum törvényt, amelyet 2015-ben úgy módosítottak, hogy a külhoni magyarság képviselői is bekapcsolódhassanak a kezdeményezésbe. A hungarikum mozgalom ma már a magyar életmódot is védő, a multikulturalizmus hatásainak mérséklésére szolgáló eszköz is lehet - tette hozzá.

Forrás: www.kormany.hu, Agrárminisztérium

A VÍZVÉDELEM MINDENKI FELELŐSSÉGE

Magyarországon természetesnek vesszük, hogy a víz korlátlanul rendelkezésre áll, de be kell látni, hogy ez nincs így - hangsúlyozta V. Németh Zsolt, az Energiaügyi Minisztérium víziközmű-ágazatért felelős államtitkára a víz világnapja alkalmából.

V. Németh Zsolt kiemelte, Európán belül is van olyan ország, ahol az ott élők megtapasztalják a víz hiányát, például Portugáliában egy kiszáradt folyómedret futballpályának használnak. A tavalyi nyarat a magyar mezőgazdaság is megszenvedte az aszály miatt. A vízgazdálkodás jelenlegi legfontosabb feladata megtartani a vizeket a tájban, a folyók holtágaiban. Már nem lehet úgy gondolkodni, hogy a klímaváltozás az unokáinkra tartozik, mert mindenki már a saját bőrén érzi. Ezért is találó a világnap szlogenje, hogy "Változtass most!".

Az államtitkár felhívta a figyelmet arra, hogy hazánkban a közműves ivóvíz-szolgáltatás a teljes lakosság számára elérhető, szennyvíztisztításra a háztartások 83 százaléka képes országosan, míg a városokban 90 százalék fölötti, szinte teljes ez az arány. A szennyvíztisztítás fontosságával kapcsolatban kiemelte, hogy léteznek olyan új tisztítási technológiák, amelyek alkalmasak lennének arra, hogy a tisztított szennyvizet a mezőgazdaságban öntözésre használják.

Hangsúlyozta, a víziközmű szolgáltatások megbízhatósága hosszabb távon is alapvetően befolyásolja az életminőséget, emiatt kiemelten fontos, hogy a szolgáltatás színvonala - a körforgásos gazdaság kialakításának szem előtt tartásával -, folyamatosan, a lakosság számára is érezhető módon emelkedjen.

Az ENSZ 1992-ben nyilvánította március 22-ét a víz világnapjának, melynek célja, hogy gondolkodásunk középpontjába kerüljön ez a nélkülözhetetlen természeti kincs. A Magyar Víziközmű Szövetség minden évben ezen a napon díjazza az ágazat dolgozóit kiemelkedő munkájukért. Idén V. Németh Zsolt államtitkár Kurdi Viktorral, a szövetség elnökével közösen adta át a szakmai elismeréseket.

Forrás: www.kormany.hu, Energiaügyi Minisztérium

ÁSZ hírek

EZÉRT NEM LESZ KÖNNYŰ BEVEZETNI AZ INGATLANADÓT BUDAPESTEN

„A jövőben úgy szeretnénk minden önkormányzati ellenőrzést felépíteni, hogy segítsük a településeket a saját működésük átláthatóbbá tételében” – mondta a Világgazdaságnak Kisgergely István, az Állami Számvevőszék (ÁSZ) önkormányzatok gazdálkodásáért felelős igazgatója. A szakember hangsúlyozta, a számvevőszéknek nemcsak az a feladata, hogy ellenőrizze a közpénzek felhasználását, hanem hogy ellenőrzéseivel és ajánlásaival is segítse az ellenőrzöttek munkáját.”

A cikk folytatása megtalálható az Állami Számvevőszék [weboldalán](http://www.asz.hu).

Forrás: www.asz.hu

Tudásműhely

TUDÁSMENEDZSMENT 1. RÉSZ

„A tudás hatalom (*Scientia potentia est*)”¹

Bevezetés

A mindennapi életben számos esetben hallhatjuk a fenti mondást, leginkább jótanácsként, hogy mennyivel könnyebben boldogulunk akkor, ha széleskörű ismeretekkel rendelkezünk. Történelmi tanulmányaink alapján tudjuk, hogy sok-sok évszázadon keresztül a társadalom elenyésző része volt abban a kiváltságos helyzetben, hogy széleskörű tudás birtokosa lehessen és ez a kiváltságos réteg sokszor mindent megtett annak érdekében, hogy ez így is maradjon. A tudás minden korszakban kiemelt értéket jelentett, mert lehetőséget adott az embernek, hogy életét javarészt maga alakítsa. E mellett előnyt is biztosított birtokosának, mert a tudás segítségével meg lehetett ragadni a politikai hatalmat, rendelkezni lehetett az anyagi erőforrások felett és ellenőrizni, befolyásolni lehetett a közösséget. Ez a fajta „tudáskisajátítás” egy idő után a fejlődés akadályává vált, melyet fel kellett számolni. A felvilágosodás, a polgári átalakulás, az ipari forradalmak jelentették az első áttörést és szélesebb tömegek számára vált elérhetővé a tudás. Elsődlegesen az infotechnológia robbanásszerű fejlődésének köszönhetően ma ott tartunk, hogy elméletileg bárki számára elérhető a világban felhalmozódott óriási mennyiségű tudás. Másik oldalról a tudás szerepe is felértékelődött. A gazdaságban a természeti erőforrások, a nyers erő, a hagyományos gépek helyett egyre inkább a tudás, illetve a tudásra épülő új technológiák jelentik a legfontosabb termelőerőt. Ugyanez igaz a közigazgatásra (gondoljunk csak pl. az e-közigazgatás térhódítására), illetve a helyi önkormányzatokra is (pl. az okos város módszertan révén), mert ezeken a területeken is új távlatok nyílnak elsősorban a tudás segítségével. A fentiekből egyenesen következik, hogy mind az egyén, mind a szervezetek számára egyre fontosabbá vált a releváns tudás megszerzése, rendszerezése, hasznosítása, továbbfejlesztése, megosztása. Nem véletlen, hogy a figyelem már évtizedekkel ezelőtt a tudással foglalkozó módszerek, tevékenységek felé fordult.

A tudásmenedzsment fogalma, jelentősége

Előljáróban szükséges utalni arra, hogy nem új fogalomról van szó, a kifejezés (angolul knowledge management) az 1980-as évek közepén született, de csak később került be a köztudatba. Számos cikk, tanulmány foglalkozott a tudásmenedzsment tartalmának meghatározásával, lényegének megragadásával, ezek részletes ismertetésétől eltekintek.

¹Latin közmondás, Sir Francis Bacon lejegyzése.

Ezen túl még érdemes utalni arra is, hogy a szervezéssel, vezetéssel foglalkozó szakemberek igen régóta foglalkoznak a menedzsment kérdéskörével, amely általánosságban megfogalmazva egy szervezet irányítása, működésének megszervezése, annak érdekében, hogy az elérje célját, és sikeresen működjön. Másként a menedzsment a szervezet irányításával kapcsolatos tudás és módszerek összessége. Az elmúlt évtizedekben, e témakörben számos „menedzsment-elmélet” hódított, mondhatni divattá vált, így sokan a tudásmenedzsmentet is azok közé a módszerek közé sorolták, melyeknek a szavatossági ideje viszonylag rövid időn belül lejár. Ezek a borúlátó jóslatok azonban nem igazolódtak, a tudásmenedzsmentre ma is szükség van, természetesen ez a diszciplína is folyamatosan fejlődött, változott. Nézzük meg tehát, hogy miről is van szó!

A Wikipédia szerint „*A tudásmenedzsment az intézményi szellemi tőke növelését célzó törekvések összessége. A tudásmenedzsment a tudástőke létrehozásának, megtartásának, megosztásának, és felhasználásának alapvető módja.*” Annyit elmondhatunk, hogy ennek a meghatározásnak az alapvető elemeit a témakörrel foglalkozók többsége relevánsnak tartja, ezért számunkra is megfelelő kiindulópontot jelent. Joggal tehetjük fel azt a kérdést, hogy – szemben más menedzsment elméletekkel- minek köszönheti a tudásmenedzsment azt, hogy ma is napirenden van és egyes vélekedések szerint jelentősége növekszik. Mire jó? Miért kell?

Lényegében tényként szögezhetjük le, hogy a tudással való eredményes, hatékony gazdálkodás sok szervezetnél nem igazán megoldott. A szervezetek jó része nincs tudatában annak, hogy milyen információkat birtokol, az információk gyakran rendezetlenek, nem strukturáltak. A minőségi munkavállalók közül sokan, munkaidejük jelentős hányadát a szükséges információk, a releváns tudás keresésével töltik, melyek gyakran az áttekinthetetlen adatbázisok, dokumentumok mélyén lapulnak. Szakértői tudás, pótolhatatlan tapasztalatok, széleskörű kapcsolatrendszer válik semmivé, amikor mindezek birtokában levő munkatárs elhagyja a szervezetet. A fentiek tükrében úgy gondoljuk, nehezen vitatható, hogy a tudás nem megfelelő feldolgozása elégtelen megosztása jelentős anyagi veszteséggel jár és akadályozza a magasabb minőség elérését, valamint megnehezíti a szervezet átláthatóságát. Valószínűleg feltűnt a kedves olvasónak az egyik kulcsszó: az információ, és azonnal adódik a kérdés, hogy miben különbözik a tudásmenedzsment a széles körben alkalmazott információtechnológiától. Elmondhatjuk, hogy több annál, mert kiterjed a tudás keletkezésének, feldolgozásának, hasznosításának, továbbfejlesztésének teljes vertikumára. Mielőtt rátérnénk a tudásmenedzsment részletes elemzésére szükséges röviden tisztázni, hogy mit is értünk tudás alatt.

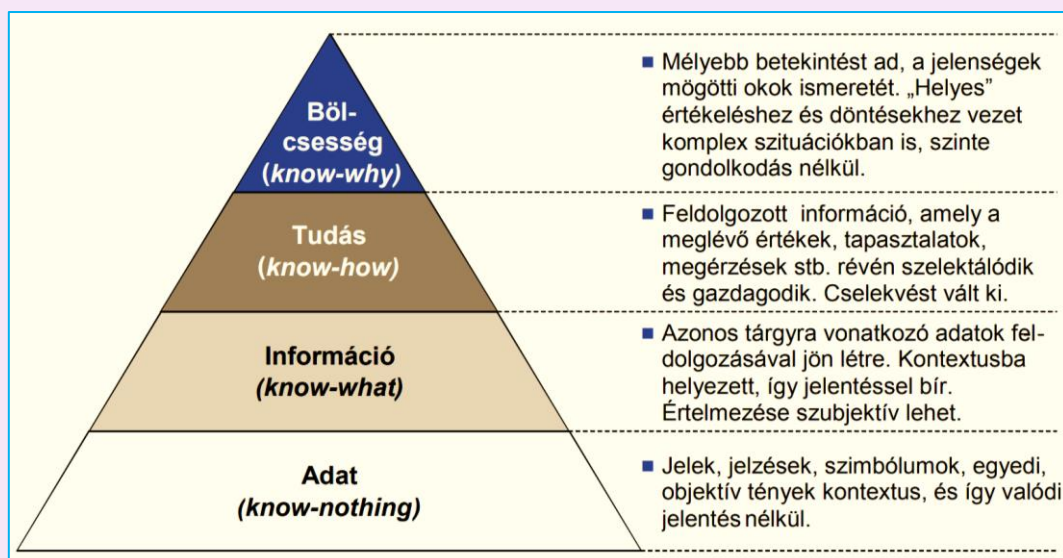
A tudás fogalma

Látszólag egyszerűnek tűnik a feladat, hiszen a hétköznapiakban gyakran használjuk ezt a fogalmat. Aztán kiderül, hogy mégsem az. Számos szerző (különböző tudományágak jeles képviselői²) tett kísérletet a definiálásra, de nem lehet egyetlen egyet kiemelni, amely minden igényt kielégít. E helyett inkább támaszkodhatunk egyes jellemző tulajdonságok kiemelésére, a megjelenési formák leírására.

---

² Csak példaként említenénk néhányat: Hibbard, Erl, Davenport, Polányi Mihály, stb.

Ez utóbbiak közül lehet említeni a szakismeretet, tapasztalatokat, intuíciókat, szabályokat, a legjobb gyakorlatot. A tudás lényegének megragadásához segítséget jelenthet az AITB modell³, melyet ugyan az eltérő értelmezések miatt óvatosan kell kezelni, de álláspontunk szerint jól szemlélteti a tudás elhelyezkedését, az egyes elemek egymásra épülését. Fontos kiemelni, hogy az AITB piramis szintjeinek szélessége utal a szint tartalmának mennyiségére. Ennek megfelelően a legalul elhelyezkedő adatokból áll a legtöbb a rendelkezésre, ma már szinte felfoghatatlan mennyiségű adat keletkezik naponta, melyek feldolgozásához az új technológiák felbecsülhetetlen mértékű segítséget jelentenek. A piramis aljától felfelé haladva egyre nő a komplexitás is, egyre több összefüggés kerül a felszínre, melyek feldolgozásában, elemzésében a technológia jelentős szerepet játszhat, de egyre fontosabb a szubjektum, az adott személyben/személyekben rejlő képességek, tulajdonságok, intuíciók. Adat, információ, tudás, bölcsesség mindannyi ismert fogalom, mégis gyakran eltérő tartalommal használjuk ezeket.

1. Ábra: Az AITB Piramis

Az AITB ábra talán közelebb vitt a témához, de nem határozta meg a tudás definícióját. A különböző szerzők e tekintetben is változatos módon közelítették a kérdéskört, az egyes megragadható tudáselemek (információ, tapasztalat, szakértelem, tapasztalat, stb.) egymáshoz való viszonyából, illetve egymásra épüléséből kiindulva. A részletes ismertetéstől itt is eltekintek, de feltétlenül kiemelésre érdemesnek ítélem, hogy szóljak az explicit, illetve az úgynevezett „tacit” tudás megkülönböztetéséről. Az explicit tudás elmondható szóban, illetve leírható írásban, információhordozókon rögzíthető, tárolható, kommunikálható és ezáltal bárki számára elsajátítható. Mindezek révén bármikor elővehető, használható. A tacit (hallgatolagos) tudás leírása Polányi Mihály magyar filozófushoz köthető (szinte valamennyi tudással foglalkozó szakirodalom támaszkodik a megállapításaira). Polányi szerint a tacit tudás alatt a szóba (írásba) nem foglalható, intuitív, tudást kell érteni.

³ Drótos György: Tudásmenedzsment. Az Integritás tanácsadó továbbképzési szak vonatkozó tantárgyának írásbeli tananyaga Nemzeti Közszolgálati Egyetem

A tacit tudás ebből következően egy adott személyhez kötött és leginkább tapasztalatokban testesül meg, így csak közvetlen kapcsolatok révén (közös munka, megfigyelés) lehet a birtokába jutni. A tudástőke hatékony felhasználása, bővítése, továbbadása szempontjából nagyon fontos, hogy mind az explicit, mind pedig a tacit tudást kezelje a tudásmenedzsment. Az összetett tudáskonverziós folyamatban egyik cél a tacit tudás explicitté tétele, a tudáselemek kombinálása, új ismeretek feltárása, elsajátítása, visszaforgatása a gyakorlatba és ez lényegében periodikusan ismétlődő, de mindig megújuló folyamatokat generál. Számtalanszor hallottuk gyerekkorunkban a szüleinktől, hogy „ami a fejedben van, azt nem vehetik el tőled”. Ezzel biztattak bennünket a tanulásra és utaltak rá, hogy a megszerzett tudást mindig hasznosítani tudjuk és segítségével boldogulunk az életben. Szó szerint vehetjük-e a fenti intelmet? Témánk szempontjából úgy gondolom, hogy csak ez félig igaz, hiszen bár egy szervezetet emberek alkotnak, akik egyéni tudással rendelkeznek, de a szervezet számára fontos, hogy az egyéni tudás elváljon az adott személytől és beépüljön a szervezet folyamataiba, termékeibe és olyan szervezeti tudássá alakuljon, amely az adott személy szervezettől történő eltávozása után is a szervezeté maradjon. Úgy gondolom, hogy egy szervezet (vállalat, közigazgatási szerv) feladatát folyamatosan egyenletes, illetve javuló színvonalon csak akkor tudja biztosítani, ha szilárd szervezeti tudással rendelkezik. A közigazgatási szervezetrendszerben a szervezeti tudáson túl feltétlenül említést kell tenni ágazati tudásról is, amely az egyes szervezeti tudásokat is magába foglaló szakpolitikai tudásként is definiálhatunk. A közigazgatásban ugyanis az ügyfelek kiegyensúlyozott, azonos színvonalú kiszolgálása lényegében a legtöbb területen alapkövetelménynek tekinthető, így az azonos hatáskörrel rendelkező szervezetek tevékenysége igényli az egységesítést. Ezt szolgálják például az államigazgatási ügymenetleírások, szakmai protokollok (jellemző az egészségügyben), vagy módszertani ajánlások, illetve a jó gyakorlatokat összefoglaló gyűjtemények.

Jelen írásunkban a tudásmenedzsment fontosságára kívántuk figyelmüket felhívni. Igyekeztünk alapfogalmakat tisztázni, illetve azt bemutatni, hogy miért fontos a tudásnak, mint modern korunk egyik legfontosabb erőforrásának a kezelése, mire jó a tudásmenedzsment. A második részben azt mutatjuk be, hogy miként menedzselhető a tudás, míg a harmadik részben a tudásközpontú közigazgatás, valamint a helyi tudás egyes kérdéseire térünk ki és itt ismertetjük a téma feldolgozásához alapul vett szakirodalmat is.

OKOS TELEPÜLÉS 2. RÉSZ – OKOS FALU

A városokkal ellentétben a **vidéki települések** egy jelentős része ellentétes folyamatokkal küzd, a **népesség fogyásával**, a **munkahelyek számának csökkenésével**, az **egyre erősödő szociális problémákkal**, a **közszolgáltatások színvonalának romlásával**, vagy nem kielégítő fejlődésével, a fenntartásukkal járó **hatékonysági és méretgazdaságossági problémákkal**, összességében a **település népességmegtartó képességének a romlásával**. A falvakból elvándorló lakosok a városok népességét gyarapítják, így a kormányzásnak egyszerre kell kezelni az urbanizáció és globalizáció fenntarthatóságra gyakorolt hatását, az elnéptelenedő térségek problematikájával.

Több kutatás szerint a **jövő kifejezetten a vidéké** az energia válság váratlan következményeként. Ennek egyik feltétele a **rugalmas alkalmazkodó képesség** kifejlődése. A másik feltétel a **vidék digitális transzformációja**.⁴ A vidéki település és közösségi funkciója a jövőben **távolodva az agrártermeléstől teljesen átalakul** (második otthon, távmunka, okos kreatív kisüzemek telephelye, sport szabadidő, turisztikai helyszín stb.) A vidék jövője és a jövő vidéke nem az életszínvonalban, hanem **az életmódban fog különbözni a városétól**. A globalizációra adandó válasz és a helyi értékek megőrzése hozta létre a lokalizmust.⁵ Az öt település alkotta [Okos Hegyhát Program \(OHP\)](#)) keretében döntött az **okos falu**⁶ **program elindításáról**. Ez Magyarország első komplex okos vidéki térség fejlesztéseként megvalósuló pilot programja, ezért modell értékű is. Az Okos város esetében Monor okos város fejlesztése bír modell értékkel. Az [Okos Hegyhát Program \(OHP\)](#) elkészítése során a készítőik annak modell értékére fokozott figyelemmel voltak, ezért a program úgy készült, hogy az támpontul szolgálhasson más tervezett okos térségek stratégiai programjainak megalkotásához.

⁴ Gombár Mátyás AZ OKOS FALU – EGY MÁSIK FALU Az új lokalizmus, mint az okos falu és térség fejlesztésének tágabb gondolkodási kerete Új Magyar Közigazgatás 2019. szeptember, 12. évfolyam 3. szám [03 tanulmányok Okos falu.pdf \(kozszov.org.hu\)](#)

⁵ A világ számos pontján évtizedekkel ezelőtt elkezdtek felkészülni a nagy átalakulásokkal járó bizonytalanságokra és kiszolgáltatottságra; ez jelent meg „Új Lokalizmus”-ként. Angliát szokás az „Új Lokalizmus” bölcsőjeként emlegetni: azon alapvetés okán, hogy a gazdaság valódi erejét a helyi vállalkozások adják, törvényt („Devolution Act”) alkottak arra, hogy ezek fejlesztését támogatják elsősorban. Mára a „New/Next Localism” angol közigazgatási reformirányzattá is vált, ahogy Új-Zélandon is Lokalizmus Programot indítottak, és a mértékadóknak számító „Aspen Institute” is elkötelezte magát az Új Lokalizmus mellett, egy kutatóközpontot is létrehozva e tárgy körében. Érdekes, hogy még Kubában is ilyen folyamat zajlott le; a Szovjetunió jelentette szövetségi és ellátási rendszer összeomlása relokalizációs folyamatokra kényszerítette az országot (ez hívjuk kényszerlokalizmusnak). Egov Hírlevél Közigazgatás & Informatika <https://hirlevel.egov.hu/2019/11/25/korszoru-helyi-kozigazgatas-technologia-vezertel-megoldasok-helyett-az-adott-helyi-tarsadalmi-es-gazdasagi-folyamatokat-egysegben-kezelo-digitalis-okoszisztema/>

⁶ Okos falu: közösségi alapon szerveződő kezdeményezés, amely az információs technológiák adta lehetőségeket hivatott hasznosítani a vidéki térségekben. A kezdeményezés lényege a közösségi erőforrások összekapcsolása információs technológiai vívmányokkal. Megvalósulásának hozadéka, hogy határokat bont a vidékiek számára sokszor nehezen átlátható a modern nagyvárosi világ, és a falusi életmód között. Eszközei révén segíti a demográfiai egyensúly kialakulását, a korábbi elöregedési és népességcsökkenési trendek pozitív irányba fordítását. A vidéki környezetben élőket felruhazza azzal a tudással, melynek révén a fejlesztéseket és új technológiai vívmányokat valóban kezelni tudják. Az okos falu olyan nyitott, együttműködő, és befogadó közösség, mely megmutatja a vidéki élet valódi értékeit és magasabb szinten újratemti a vidéki életformát. Okos Hegyhát Stratégia – Magyarország okos falu térségi pilot programja

A kezdeményezés lényege, a **közreműködő települések közösségi erőforrásainak összekapcsolása információs technológiai vívmányokkal**. Hozadéka, hogy határokat bont a vidékiek számára sokszor nehezen átlátható nagyvárosi világ és a falusi életmód között. A **vidéki környezetben élőket** felruházza azzal a tudással melynek révén az **új technológiai vívmányokat valóban kezelni tudják**. Az okos térség **nyitott együttműködő és befogadó közösség**, mely megmutatja a vidéki élet valódi értékeit és magasabb szinten újratemti a vidéki életformát. Az okos falu program, különösen a kisebb települések esetében csak **térségi együttműködés keretében megvalósítható**, mert a közszolgáltatások csak ezen a szinten fenntarthatók és ez alapozza meg, hogy a települések **aktív piaci szereplőkké** válhassanak. Az új kor vívmányai új kihívásokat teremtenek ezekre új válaszokat kell adni. El kell engedni a települések határait és a fejlesztésekhez térségi gondolkodással kell hozzáfogni⁷. Az együttműködés keretében megvalósítható **specializáció** teremti meg annak a lehetőségét, hogy a **kistelepülések saját erősségeikre támaszkodva viszonylag önálló szerepet töltsenek be**. Az új lokalizmus szemlélet egyben a **lokális közigazgatási, gazdasági, társadalmi, környezeti, technológiai viszonyok, megoldási lehetőségek újragondolását** eredményezi. Ennek keretében kerül sor a **város-falu kapcsolat hátrányos, előnyös szempontrendszerének áttekintésére**. A digitális átalakulás keretében a **személyi, szervezeti, az informatikai szolgáltatási, adatgazdálkodási és technológiai feltételek egységes rendszert képeznek**. Az okos falvak esetében a specializált szervezetek, intézményi háttér hiányában a térségi **közösségi megoldások előnyt élveznek**. Az adott térségen belül az informatikai alkalmazások, rendszerek működtetése és fejlesztése **hálózati munkamegosztás** keretében működik.

Az okos város fejlesztésnek Magyarországon kiemelt országos programja van, jogi háttere, költségvetése, intézménye, tudásbázisa, módszertana, fejlesztő helyei és projektjei. Az okos falu programot illetően a fentiek ilyen mélységben és terjedelemben nem állnak rendelkezésre. Az Európai Parlament és Bizottság okos falu programjának megjelenését követően indult el a hazai gondolkodás az okos vidéki térségről. A [Magyar Falu Program](#) a digitális transzformáció lehetőségét közvetlenül nem emelte be a vidéki életminőség javításába, a vidék digitalizációjával kapcsolatos kereteket a [Digitális Jólét Program](#) határozza meg.

---

⁷ Okos falvakról értekeztek a TÖOSZ Innovatív Önkormányzatok Klubjában [Okos falvak TÖOSZ](#)

A fejlesztés mozgatórugói az okos város és az okos falu (társég) esetében az alábbiak szerint foglalhatók össze melyek egyben rámutatnak az eltérő jellemzőkre is.⁸

Okos város	Okos vidék
Az urbanizáció erősödése	Tartós elvándorlás
A stressz fokozódása	A stressz fenyegetése
Az infrastruktúra alkalmatlansága	Az infrastruktúra fejletlensége
A gazdasági verseny erősödése	A gazdasági verseny gyengesége
Az elvárások növekedése	Az elvárások gyenge kifejeződése
A környezeti, fenntarthatósági kihívások erősödése	A fenntartható természeti környezet megőrzése
A technológiák gyorsuló fejlődése	A technológiák kevésbé ismertsége
A technológia költségeinek gyors csökkenése	Viszonylag magas belépési küszöb
Az új technológiák beláthatatlan lehetőségei	Akadályozottabb a befogadás
Az ellátás magasabb színvonalának fenntartása	Az ellátottság alacsonyabb színvonala
A helyi erőforrások bősége	A helyi erőforrások szűkössége
A helyi erőforrások szélesebb hasznosítása	A helyi erőforrások kihasználatlansága
A helyi társadalmi tőke erősítése	A helyi társadalmi tőke jobb kihasználása
A helyi piac a globális piac része	A helyi piac gyengesége, elszigeteltsége
A helyi gazdaság a globális gazdaság része	A gazdasági függőség csökkentése
Energia megtakarítás	Energiafüggőség és -költségek csökkentése
Az önkormányzás hatékonyságának fokozása	Az önkormányzás képességeinek erősítése
A városok versenyhelyzetben	A társégi kapcsolatok jobb kihasználása

Az [Észak-Hegyhát Mikrotárségi Unió \(Okos Hegyhát Program \(OHP\)\)](#) résztvevői a **mikrotárséget annak funkcióit erőforrásait az ökoszisztéma szerves részeként értelmezik**, tudatosan vizsgálják a helyben is releváns globális kihívásokat: a környezetvédelem, a klímavédelem, a társadalmi szolidaritás társégi, települési aspektusait. Ezek a célokban és tényleges akciókban is megjelennek. A lokalizmus által megfogalmazott probléma felvetésre az Okos Hegyhát Program (OHP) résztvevői **tudatosan megfogalmazták** a saját **mikrotárségükre kidolgozott válaszokat**, melynek alapjául részletes helyzetelemzés szolgál.

⁸ [Okos Hegyhát Stratégia](#) – Magyarország okos falu társégi pilot programja Az Okos Hegyhát Program (OHP) részletes stratégiájának tervezete

Ennek keretében megtörténik azoknak a feltételeknek a számbavétele, melyek a stratégiai készítés alapjául szolgálnak, egyben meghatározzák a mikrotérség mozgásterét. Az alábbi külső körülmények, feltételek beazonosítása történt meg, melyek tekintetében kidolgozásra került az ebbe illeszthető helyi elvárások rendszere.

A **politikai körülmények** változása - az állam növekvő részvétele a közszolgáltatások ellátásában, az önkormányzatok csökkenő szerepe az államigazgatási feladatokban, az önkormányzati finanszírozás rendszerének jelentős átalakulása - az érintettek figyelmét ráirányítja az új önkormányzati szerepekre, az új források és működési módok keresésnek szükségességére. A megváltozott politikai körülmények felvetik az önkormányzati autonómia újra értelmezésének és a helyi demokratikus irányítási, közszolgáltatás szervezési módszerek kialakításának szükségességét.

A **gazdasági környezet** vizsgálatát követően a stratégia alkotás középpontjába a helyi gazdaságoknak az együttműködésen, a közösségi részvételen alapuló gazdálkodási és üzleti modell kerül. A technológiai innováció kikényszeríti a helyi közmenedzsmentnek a gazdasági innovációval kapcsolatos szerepének változását, új ismeretek, kompetenciák megszerzését.

A **társadalmi körülmények** vizsgálatának keretében történik meg a rendkívül gyors technológiai innovációval kapcsolatos kockázatok értékelése. Ezek széleskörű részvétellel, közösségi megoldással, a társadalmi tőkének a sokkal intenzívebb jelenlétével és működésével csökkenthetők. A vidéki térségek tekintetében nem minden esetben van lehetőség professzionista személyi háttérrel rendelkező szervezet tartós bevonására, megfizetésére, ezért hosszabb távon ezen a területen is előtérbe kerül a helyi közmenedzsment működése és felelőssége, kompetenciája, mely kihatással lehet az önkormányzati autonómia jövőbeni terjedelmére.

A **technológia körülmények** értékelése során nem hagyható figyelmen kívül, hogy a digitális fejlődés rövid időn belül a személyes, szervezeti és közösségi életviszonyaink minden szegmensét érinti, a közeli jövőben a változásoknak a mesterséges intelligencia további lendületet ad. Ennek keretében sor került a digitális transzformáció előny-hátrány térképének elkészítésére.

A **közösségi hozzáférési pontok** jövőbeni alakulása nagymértékben határozzák meg a stratégiai célkitűzések sikerességét. A hazai és nemzetközi teleház mozgalmak, e-Magyarország pontok (pl. [e-Magyarország pont Hegymagas](#)), integrált közösségi szolgáltató terek ([Integrált közösségi szolgáltató tér](#)), Digitális Jólét Pontok ([DJP Pont kereső](#)), alapul szolgálhatnak egy folyamatosan modernizálódó országos digitális transzformációs intézményrendszer kialakulásához, a digitalizációs társadalmi felzárkózás segítéséhez a településen. Ezeket az érintett települések következetesen és szisztematikusan fejlesztik, az ezekkel kapcsolatos szervezetekben tevékenyen részt vesznek.

A stratégiai program alkotása során a külső körülmények sorában jelentős szerepe van a társadalom **digitális transzformációjának**⁹. A helyi stratégia készítése keretében szolgálnak a központi kormányzás által biztosított feltételek, melyekre történő utalásra korábban a 2. pontban került sor, ideértve a **központi platform szolgáltatásokat és alkalmazás fejlesztéseket** is. Az ide kapcsolódó [jogi szabályozás](#) nem tesz különbséget falu és város között, így ezek a szolgáltatások minden település számára elérhetővé válik, mint pl. ASP, IKIR.

A stratégia megalkotás során a külső feltételek között jelenik meg a **társadalmi felzárkózást** szolgáló aktuális nemzeti felzárkózási stratégia ([Magyar Nemzeti Felzárkózási Stratégia 2030](#)), mely a társadalmilag hátrányos helyzetű csoportok felzárkózásának kertüli szolgál a helyi stratégia elkészítése során.

A külső körülmények értékelésekor nem hagyhatók figyelmen kívül az **energetikai, klímavédelmi**, továbbá az **agár és vidékmodernizáció** stratégiai dokumentumokban megfogalmazott szempontok.

A helyzetelemzésen alapuló **SWOT elemzés alapján** történt meg annak vizsgálata, hogy a feltárt gyengeségek kezelésére, a lehetőségek kihasználására **milyen digitális megoldások** vonhatók be és mindezek hogyan járulnak hozzá a SWOT analízisben megállapított veszélyek elkerüléséhez. A helyzetelemzés alapján kerültek megfogalmazásra a **változtatást igénylő élethelyzetek**, ezek alapján készült el a **közösségi problématerkép**, mely áttekintést ad a változtatást igénylő egyéni, szervezeti, közösségi élethelyzetekről. Ezekre tekintettel jelölhető ki a település digitális fejlesztési útja vizsgálható meg, hogy mely fejlesztésekhez biztosítottak központi platform szolgáltatások, vagy egyedi fejlesztés szükséges a megvalósításhoz.

A **fejlett informatikai eszközök alkalmazásával** a település kategóriák eltérő problémáira adhatók megfelelő válaszok, de minden esetben be kell azonosítani azokat a kérdéseket, melyeket meg kívánunk oldani. A rendelkezésre álló gyors adatfeldolgozás lehetőséget teremt a fenntarthatóság követelményének megfelelő stratégiai döntésekre. Az önkormányzatok, mint a helyi közhatalom letéteményesei akkor képesek a település lakosinak megtartását biztosító életkörülményeket kialakítani, ha stratégia alkotásuk során, illetve megvalósításakor élnek a modern kor digitalizációs eredményeivel. Bár a módszertan és az eszközök a különböző település kategóriában azonosak, de **gondoskodni kell a település sajátosságához illeszkedő felhasználásukról**, mely nem kivitelezhető a helyi közösségek értékteremtő gondolkodásmódja és a helyi közmenedzsment megújulása nélkül

Egyre több település ismeri fel, hogy amennyiben meg akarja azokat az értékeket őrizni, mely a vidéki életformával jár, azokért tenni kell és ezek megőrzésében sokat segíthet az infokommunikációs technológia alkalmazása.

---

⁹ A digitális transzformáció célja a folyamatok egységesítése és automatizálása, a digitálisan keletkező adatok gyűjtése, elemzése, használható információvá alakítása, a munkavégzés hatékonyabbá tétele. Digitális transzformáció alatt azt a folyamatot és stratégiát értjük, amellyel a szervezetek drasztikusan átalakítják működésüket, valamint ügyfeleik kiszolgálásának módját. Ez a kifejezés megkerülhetetlenné vált a digitalizáció korában. Ennek oka, hogy minden szervezet - mérettől és iparágától függetlenül - egyre inkább ráhagyatkozik az adat- és technológia alapú megoldásokra ügyfeleik kiszolgálása során.

Céljaik megvalósítása érdekében tudatosan cselekszenek és elkészítik az okos település stratégiát, ennek kapcsán új módszerek alkalmazásával járulhatnak hozzá a település fejlődéséhez, hagyományainak megőrzéséhez.

Önkormányzatoknál kialakított jó gyakorlatok¹⁰

Nagypálin a bioszolár fűtőmű, a napkollektorok és a napelem telepek mellett két hektárnyi energiafűz járul hozzá a település megújuló energiaforrásaihoz. A település a [Zöld út](#) keretében folyó fejlesztéseinek célja, hogy a közösségi épületeket és a háztartásokat is megújuló energiával lássák el. **Kiskőrös** [Smart City stratégiájának](#) egyike eleme a mezőgazdasági termőterületek komplett kontroll- és felügyeleti rendszerének kiépítése. A rendszer többek között a környezetvédelmet és a biztonságot is szolgálja. A jelzőrendszer az idős, beteg, egészségügyi vagy szociális ellátásra szorulóknak számára is hasznos funkciókkal bővül. **Ceglédbercel** az Invitech Solutions okos falvak programjának első résztvevője. A 4 000 fős településen a biztonság- és komfortérzetet növelő kamerarendszer és wifi hotspotok kiépítését követően a településnek már saját mobilalkalmazása is van. A [Ceglédbercel App](#) segítségével a régió híreiről, az érdekes és hasznos információkról, a helyi szolgáltatásokról és programokról tudnak hatékonyan tájékozódni a lakosok és oda látogató turisták egyaránt. A további tervek között szerepel az applikáció továbbfejlesztése (közösségi célú információk megosztása, azonnali riasztás funkció), az IoT-hálózat kiépítése környezeti szenzorok kihelyezésével (pl. gépjárműforgalom alakulásának nyomon követése), valamint elektromos autó töltőállomások felállítása. **Tamási** önkormányzata többek között a [geotermikus közműrendszer](#) kiépítését tűzte ki céljává. A Tolna megyei település [Digitális Kisváros programjának](#) fontos eleme az alulról szerveződő kezdeményezések támogatása, valamint a lakossággal való szorosabb együttműködés kialakítása. Okos településfejlesztési stratégiát készített a gasztró- és borturizmusról ismert **Etyek** is, a fejlesztések között szerepel például az [idegenforgalmi információs infrastruktúra](#) létrehozása, a szelektív köztéri szemétyűjtés és a kerékpárútvonal kiépítése. Veresegyházán [immár 14,5 kilométer](#) hosszban futó rendszernek köszönhetően a számítások szerint évente 2,2 millió köbméter gázt nem kell megvásárolnia és elégetnie a termálal fűtő közintézményeknek és üzemeknek.

Készítette: Belügyminisztérium, Önkormányzati Főosztály

¹⁰ Jancsó Ágnes: Okos falvak a láthatáron [Okos falvak a láthatáron \(lechnerkozpont.hu\)](#)

Fókuszban az IKIR – Helyi Köszolgáltatás Információs Rendszer

ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK AZ IKIR HASZNÁLATÁRÓL

A Helyi Köszolgáltatás Információs Rendszer – IKIR alkalmazás 2018. május 1. óta éles üzemben működik. Eddig közel 1300 önkormányzat és több, mint 1900 felhasználó regisztrált a rendszerhez. Természetesen a **regisztráció lehetősége** nem zárult le, továbbra is **ingyenesen csatlakozhatnak** a rendszerhez az önkormányzatok.

Tudta?

Az IKIR rendszert Ön is könnyedén elérheti - bármilyen böngészővel és operációs rendszerrel - az alábbi webhelyen: www.ikir.bm.gov.hu. Ugyanakkor felhívánk az olvasóink szíves figyelmét, hogy abban az esetben, ha túl régen frissített böngészőt használ, előfordulhat, hogy az IKIR egyes funkciói nem megfelelően fognak megjelenni a kijelzőn.

A továbbiakban pedig ismertetni szeretnénk, hogy az önkormányzati dolgozók és a lakosság (akik 2023.06.30-at követően férhetnek hozzá az IKIR-hez), milyen adatokat érhetnek el az IKIR-en keresztül. Kezdjük először a lakossággal!

Az „IKIR rendszer kiterjesztése és továbbfejlesztése” elnevezésű (továbbiakban: IKIR II.) projektünk egyik újítása, hogy **2023.06.30 után már a lakosok is** – korlátozott mértékben- hozzáférhetnek az IKIR adataihoz. Számukra nincs szükség semmiféle regisztrációra, hiszen egy önálló felületen keresztül különböző adatokat kérhetnek majd le a településük vonatkozásában. A tervek szerint a lakossági felületen a statisztikai adatok az alábbi témakörökben kerülnek csoportosításra: **lakhatás, demográfia, gazdálkodás, energiagazdálkodás, közlekedés, egészségügy, szociális ellátás, oktatás, vállalkozások**. Továbbá általános **önkormányzati törzsadatok** is megtalálhatóak a felületen. A lakossági felület nagy előnye, hogy megtalálhatóak rajta az adott település vonatkozásában a **nyilvános internetelési pontok adatai**, valamint az önkormányzatok által az IKIR rendszerben indított **felmérések** felhívásai és eredményei (amennyiben ezt az önkormányzat megosztja). Éppen ezért bátorítanánk a polgármestereket, jegyzőket valamint az önkormányzati dolgozókat, hogy a lakosság irányába is terjesszék az IKIR használatát, mert **ezzel a platformmal lehetőség nyílik számukra közvetlenebb módon megszólítani – kérdőívek, felmérések – formájában az állampolgárokat**.

Ezen felül érdemes még szót ejtenünk a regisztrált felhasználóinkról is, ugyanis számukra egy zárt felületen keresztül – **ügyfélkapus és papír alapú regisztrációt követően** – érhetőek el az IKIR különböző adatkörei, amelyek jóval szélesebb körűek a lakossági felületen elérhetőknél. **A regisztráció menetéről részletes tájékoztatást nyújtunk honlapunk kezdő felületén.** Érdekesség, hogy bár

eddig csak a települési önkormányzatok férhettek hozzá mindehhez, **június 30-at követően már lehetőségük nyílik a vármegyei önkormányzatoknak is.** Az IKIR-en keresztül **3 fő modulról** szeretnénk pár szót ejteni, amelyek az; - **elemzés**, - **feladatellátás**, - **elégedettségmérés** modulok. Az elemzés modulban a felhasználóinknak lehetőségük van az IKIR-ben tárolt adatkörökből **egyedi** vagy beépített, úgynevezett **standard** riportok futtatására. A feladatellátás modul abban segíti őket, hogy egyrészt **önkormányzati alapadatokhoz** férhessenek hozzá, másrészt pedig különböző **költségvetési terveket** készíthessenek. Végezetül pedig, a harmadik fő modulunk az elégedettségmérési modul, amely június 30-at követően egy jóval általánosabb, „felmérés modul” elnevezést kap. Ezen keresztül készíthetik el az önkormányzati dolgozók azokat a felméréseket, amelyeket később a lakossági felületen nyilvánossá tehetnek az állampolgárok számára.

IKIR rendszer – felhasználói támogatás

Amennyiben a **rendszer használatával**, vagy az **IKIR-hez történő regisztrációval** kapcsolatban kérdése van, kérjük, hogy jelezze az ikir@bm.gov.hu email címen, vagy a **+3615501522**-es telefonszámon. Kollégáink a hét minden munkanapján várják hívásukat!

Hamarosan folytatjuk

Készítette: Belügyminisztérium, Önkormányzati koordinációs Iroda

Figyelmébe ajánljuk

ELKÉSZÜLT AZ INTEGRÁLT TELEPÜLÉSI VÍZGAZDÁLKODÁSI TERV TERVEZÉSI SEGÉDLETE

A hazai vízgazdálkodás egyik legkomolyabb feladata és egyben kihívása a települési vízgazdálkodás hatékonyságának fejlesztése annak érdekében, hogy a települések felkészülhessenek a környezeti és társadalmi változásokra. A települési vízgazdálkodás egy olyan komplex több tényezős rendszer (a környezetvédelem, az ipar és mezőgazdaság, a lakhatás, valamint a meglévő és új infrastruktúra fejlesztés összehangolása), melynek sikeressége a településen, társadalmi konszenzuson alapul és közösségileg kialakított megoldásokon múlik. Fontos továbbá, hogy egységes szemléletű, koherens tevékenységcsoportként, a műszaki, intézményi, szabályozási és finanszírozási, valamint a környezeti és a fenntarthatósági szempontok együttesen legyenek figyelembe véve.

A település fejlődése, fejlesztése a településrendezési eszközökön keresztül formálódik, és ezen keresztül hatással van a vízgazdálkodásra (pl.: az elvezetendő csapadékvíz mennyiségére), viszont az is igaz, hogy a település vízgazdálkodása hatással van a településre annak fejleszthetőségére, fejlődésére.

Ezen kölcsönhatás az, ami szükségessé teszi egy település számára, hogy foglalkozzon a települését érintő vízgazdálkodási kérdésekkel. Ezen kölcsönhatás teszi szükségessé az integrált szemléletet és az érdekelték aktív bevonását a döntéshozatalba. Ehhez viszont szükséges egy olyan alapidokumentum, az Integrált Települési vízgazdálkodási Terv (ITVT), amely egységes szerkezetben tárgyalja és értékeli a település különböző vízgazdálkodási elemeit és rámutat a településfejlesztési elképzelésekkel való kapcsolódási pontokra.

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság megbízásából a Magyar Mérnöki Kamara szakértők közreműködésével elkészítette az Integrált Települési Vízgazdálkodási Terv (ITVT) tervezési segédletét, melyet ezúton is ajánlunk az önkormányzatok figyelmébe.

A tervezési segédlettel kapcsolatban felmerülő kérdések vonatkozásában dr. Balatonyi László osztályvezető urat (balatonyi.laszlo@ovf.hu) tudják keresni.

A tervezési segédlet elérhető az Országos Vízügyi Főigazgatóság [honlapján](#), illetve az alábbi linken közvetlenül letölthető: [Tervezési segédlet az Integrált Települési Vízgazdálkodási Terv készítéséhez](#)

Készítette: Országos Vízügyi Főigazgatóság

Georeferálj és nyerj! – Május 1. és június 30. között bárki csatlakozhat a fentrol.hu újabb pontgyűjtő játékához

A regisztrált felhasználóknak május 1. és június 30. között ismét lehetőségük nyílik részt venni a fentrol.hu pontgyűjtő játékában. A Lechner Tudásközpont Digitális Légifelvétel Archivumában található képek georeferálásáért cserébe a játékosok pontokat szerezhetnek, és nem csak az általuk választható nyomtatott légifelvételért szállhatnak versenybe, de akár a Légifilmtár műhelyébe is betekintést nyerhetnek.

A cikk folytatása elérhető: www.lechnerkozpont.hu

Új állami alapadatok érhetőek el – Igényelhetőek a legfrissebb, 2022-es ortofotók Magyarországi területéről

A Lechner Tudásközponton keresztül elérhetővé váltak a Magyarországot lefedő legújabb, 2022-ben készült légifelvételek és ortofotók. 2022-ben lezajlott a hazánk csaknem teljes területére egyidejűleg kiterjedő légifelvételezés, amelyre 2015 óta most először került sor. A legfrissebb légifelvételek és az azokból előállított ortofotók állami átvétele is megtörtént, így ezek az adatok a földmérési és térképészeti tevékenységről szóló 2012. évi XLVI. törvény értelmében az állami távérzékelési adatbázisok részévé váltak, ahonnan földmérési és térinformatikai államigazgatási szervként kizárólag a Lechner Tudásközpont jogosult adatot szolgáltatni.

A cikk folytatása elérhető: www.lechnerkozpont.hu

Szerb–magyar államhatárügyi munkatalálkozó a Lechnerben – Háromnapos szakmai egyeztetésre gyűltek össze

Magyarország és Szerbia közös államhatár-szakaszának 2023-ban esedékes geodéziai feladatainak egyeztetésére ült össze az illetékes szerb és magyar állami szervek képviselőiből álló szakértői bizottság a Lechner Tudásközpontban április 4–6-ig. Az államhatár felújítására, megjelölésére és karbantartására létrehozott Magyar–Szerb Vegyesbizottság 27. ülészakáról készült jegyzőkönyvben megfogalmazott éves munkaterv szerinti a vegyes szakértői csoport munkatalálkozóján három napirendi pontot tárgyaltak a résztvevő felek.

A cikk folytatása elérhető: www.lechnerkozpont.hu

Képzés és szakmai nap a GNSSnet.hu szolgáltatás iránt érdeklődőknek – Felhívás május 18-ai egérsznapos GNSS képzésre

GNSSnet.hu: fejlesztések és kihívások címmel szakmai információs és továbbképző napot szervez május 18-án a Lechner Tudásközpont a Kozmikus Geodéziai Observatórium (KGO) által üzemeltetett GNSSnet.hu szolgáltatás működésével és használatával kapcsolatos folyamatban lévő korszerűsítésekről. A nagyfontosságú műholdas helymeghatározás szolgáltatáshoz kapcsolódó praktikus és hasznos ismereteket megosztó alkalom iránt érdeklődők április 5-ig jelentkezhetnek az előzetes igényeket felmérő [online felületen](#) keresztül.

A cikk folytatása elérhető: www.lechnerkozpont.hu

Több, mint térkép – A Nemzeti Térinformatikai Alaptérkép névrajza – Integrált adatok hazánk legátfogóbb online térképi szolgáltatásában I.

A Lechner Tudásközpont online elérhető Nemzeti Térinformatikai Alaptérképe 8 nagy rétegcsoportban tartalmaz különféle állami alapadatokat, így hazánkban egyedülálló, átfogó térképszolgáltatást nyújt nem csak a szakmai, de az általános felhasználók számára egyaránt. A cikksorozat elsőként az NTA-n elérhető névrajzi adatok körét mutatja be.

A cikk folytatása elérhető: www.lechnerkozpont.hu

CASSINI Hackathon 2023 – Innovatív megoldások a védelmi ipar kihívásaira

A nemzetbiztonság növelése és a nemzeti szuverenitás megőrzése volt a központi témája a 2023. március 24. és 26. között megrendezett CASSINI Hackathonnak. Az Európai Bizottság nemzetközi ötletversenyének magyarországi fordulója idén is a Design Terminál szervezésében valósult meg, az eseménynek a Nemzeti Közszolgálati Egyetem adott otthont. A tíz résztvevő csapatból két magyar is dobogós lett, az első helyezett UIS a CASSINI mentorprogramjának keretén belül fejlesztheti tovább az ötletét. Az esetek megoldásához a földmegfigyelési és téradatokat a Lechner Tudásközpont biztosította a résztvevők számára.

A cikk folytatása elérhető: www.lechnerkozpont.hu

Összeállította: Belügyminisztérium, Önkormányzati Főosztály

Pályázati lehetőségek

A BELÜGYI TUDOMÁNYOS TANÁCS CHATGPT ÉS MÁS NAGY NYELVI MODELLEK ALKALMAZÁSÁNAK LEHETŐSÉGEI ÉS EGYBEN BIZTONSÁGI KÉRDÉSEI CÍMŰ PÁLYÁZATI FELHÍVÁSA

I. A pályázat preambuluma

Napjainkban, vagyis a tudásalapú, más szóhasználattal az információs társadalom korában a társadalom tagjai egy újfajta ipari forradalom részesei, amelynek ténye sok esetben nem is tudatosul a hétköznapi embereknél. Új jelenséggént a világ köztudatában megjelent ChatGPT egyenesen „felrobbantotta” a világ információs társadalmának jelentős részét. Olyan radikálisan új jelenségről beszélünk, amely képes volt az indulását követő ötödik napon már több mint 1 millió felhasználót felmutatni, majd néhány hónap alatt több mint 100 milliós nagyságrendet elérni, és a regisztráltak száma folyamatosan növekszik. A ChatGPT és más nagy nyelvi modellek (*Large Language Model, LLM*) használata széles társadalmi rétegeket érint, az élet minden területére beszivárog, kihatással van az egyének magánéletére, a társadalmi szervezetek, a gazdasági és állami szereplők tevékenységére, továbbá a társadalmi entitások közötti kapcsolatokat, folyamatokat is mélyrehatóan átalakíthatja, jelentős és számos etikai és jogi kérdést felvetve.

Egy korábbi gondolatot idézve: a mesterséges intelligencia (a továbbiakban: MI) kutatói már kezdetekben sem voltak szerények a várható sikereket illetően. Gyakran idézik Herbert Simonnak a következő, 1957-ből származó kijelentését: *”Sem meglepni, sem sokkolni senkit nem célom – de a legegyszerűbben összefoglalva azt mondhatom, hogy a világban léteznek ma már gondolkodó, tanuló és kreatív gépek. E képességük rohamosan fog fejlődni, és – a közeljövőben – az általuk feldolgozott problémák köre összemérhető lesz azokkal a problémákkal, amelyekkel az emberi elme eddig megküzdött.”*¹¹

A gazdaságtörténészek szerint a negyedik ipari – információs – forradalom egyik legfőbb kihívása, hogy az információs társadalmak jelenlegi fejlődési szakaszában az információs rendszerek által folyamatosan előállított és bennük tárolt hatalmas, erőforrásként is értelmezhető adattömeget, az ún. big data-t - hitelességétől függetlenül - milyen mértékben, milyen hatékonysággal képesek feldolgozni, információvá alakítani és a társadalmak hasznára fordítani.

Az információs társadalom jelenlegi fejlődési szakaszában közép- és hosszútávon azok a társadalmak lesznek képesek hatékonyan és eredményesen működni, valamint egymással együttműködni, melyek a természeti erőforrásokat költséghatékonyan hasznosítják, a társadalmi és gazdasági folyamatokat pontosan elemzik, értékelik, az új tudományos eredményeket innovatívan, pragmatikusan hasznosítják.

Az információtömeg robbanásszerű növekedése a Belügyminisztérium irányítása alá tartozó rendészeti-, egészségügyi-, köznevelési-, gondoskodáspolitikai-, vízügyi- és önkormányzati szektorra is jellemző. Ugyanakkor az információk mennyisége, összetettsége, valamint a rendelkezésre álló humán erőforrás miatt az adatok hatékonyan már nem feldolgozhatók, így a bennük rejlő potenciál teljes spektruma nem kiaknázható. E jelenség hátrányos következményeinek csökkentése érdekében elengedhetetlenül szükséges korunk egyik legnagyobb vívmányának és legintenzívebben fejlődő területének, a mesterséges intelligenciának fejlesztésében és alkalmazásában rejlő lehetőségeket tanulmányozni és előnyeit, hátrányait vizsgálni. A rendészet területén már alkalmaznak működő – jellemzően hibrid, tehát különböző technológiákat ötvöző – kísérleti MI megoldásokat, azonban ezek konkrét rendvédelmi feladatokhoz és jogszabályi keretekhez történő adaptálása kihívást jelent.

Magyarország Mesterséges Intelligencia Stratégiája 2030-ig határoz meg célkitűzéseket. Nagy jelentőséggel bír az ország információs társadalmának fejlődése és versenyképességének növelése, valamint az MI rendszerek kutatása és hatékony alkalmazása miatt. Minden e stratégiához kapcsolódó kutatás, program és fejlesztés a jövő társadalmának fundamentumát jelenti. Ezek a kutatások, programok vagy fejlesztések mind az egyéneket érintő hétköznapi életre, életmódra, mind a különböző közösségek, szervezetek, intézmények működésére, mind pedig a tudomány egyes területeire, ágaira, például műszaki tudományokra, orvosi tudományokra, társadalomtudományokra (szociológiára, pszichológiára, jogtudományra, rendészettudományra, hadtudományra) irányulhatnak.

---

¹¹ Mesterséges Intelligencia Elektronikus Almanach, 1.3. fejezet: A mesterséges intelligencia története.

http://project.mit.bme.hu/mi_almanach/books/aima/ch01s03 [Letöltve: 2023.04.12.]

Prognosztizálható, hogy az MI megoldások, mint a ChatGPT és más nagy nyelvi modellek, az információs társadalmak életében már a közeli jövőben kiemelt szerepet fognak betölteni, így védelmükre is kiemelt figyelmet kell fordítani. Egyrészt az általuk betöltött funkciók alapján lehetnek elsődleges célpontok, illetve az interdependencia jelensége okán a kieső funkció hatásából eredően másodlagos célpontok. Az MI megoldásokra (infrastruktúrák és rendszerek) más országok kiberhadviselési rendszerei, a kiberbűnözés és a kiberterrorizmus tekinthet célpontként, de meg kell említeni az ipari kémkedést is, amely megjelenhet az új, vagy újszerű kutatási eredmények megszerzése kapcsán. Az előzőekre tekintettel a védelemre az MI rendszerek kialakításának és üzemeltetésének minden szakaszában figyelmet kell fordítani.

A potenciális MI kutatási irányok mindegyikére igaz, hogy az MI megoldások gyakorlati megvalósításán túl a jogszabályi keretek kidolgozása is alapos munkát igényel. Ez kiemelten igaz a társadalmi folyamatokba, a társadalmi környezetbe aktívan beavatkozó megoldások (például az önvezető járművek, a ChatGPT és más nagy nyelvi modellek) szabályozására, mert itt nem meglévő jogszabályokat kell módosítani, hanem olyan, eddig nem kidolgozott elveket kell megalapozni, megalkotni és lefektetni, melyek a társadalmat kiemelten foglalkoztathatják. Ennek okán szükséges megvizsgálni, hogy az MI kapcsán értelmezhető autonómiának, illetve adaptivitásnak mekkora szabadságfokot lehet engedni, és milyen prioritásokat kell megfogalmazni az adott jogszabályi keretek között.

A fentiekre figyelemmel a Belügyi Tudományos Tanács pályázatot hirdet *ChatGPT és más nagy nyelvi modellek alkalmazásának lehetőségei és egyben biztonsági kérdései* témakörben annak érdekében, hogy írásra serkentse mindazokat, akik valamilyen módon érintettek, illetve érdekeltek a meghirdetett témakörökben. A pályázat meghirdetésének célja, hogy a Belügyi Tudományos Tanács az állomány tagjainak szakmai ismereteit és értékes gyakorlati tapasztalatait, valamint a téma iránt érdeklődő szakemberek véleményét és javaslatait megismerje.

A pályaművek elsősorban az életszerű, valós problémákra megoldást kínáló ötletek rendszerszemléletű megközelítéssel történő megoldásait mutassák be, ne műszaki és matematikai megközelítésű tartalmat tükrözzenek.

II. A pályázat címe és témakörei

A ChatGPT és más nagy nyelvi modellek alkalmazásának lehetőségei és egyben biztonsági kérdései

Pályaműveket az alábbi két témakörben lehet benyújtani:

I. A ChatGPT és más nagy nyelvi modellek (LLM-ek) alkalmazásának lehetőségei ***Témajavaslatok, kérdéskörök (a teljesség igénye nélkül):***

- a gépi tanulás és a mesterséges intelligencia elhatárolása az elektronikus információs rendszerek védelmében;
- az LLM alapú MI megoldások fejlesztési és üzemeltetési módszerei, költségei, a megoldások fenntarthatósága;
- a ChatGPT és más LLM-ek alkalmazása a kiberbiztonsági fenyegetések felismerésében, értékelésében, elhárításában;
- valós idejű vagy tárolt szöveg, audio, kép- és video feldolgozás, tartalmak

- alkotása/generálása LLM alapú multimodális modellek segítségével;
- összadatforrású sajtófigyelés MI alapú nyelvi modellek segítségével;
- beszédfelismerő és akusztikus alkalmazások, tárgyalások, tanúmeghallgatások leiratai és ezek feldolgozása beszédtechnológiai és nyelvi modellek segítségével;
- generatív MI módszerek felhasználási lehetőségei a bűnözői körök által, példák;
- ügyfélszolgálatok automatizálása ChatGPT és más LLM-ek, illetve MI alapú beszédtechnológiai rendszerek segítségével;
- milyen hatással van a ChatGPT és kapcsolódó megoldások a munkaerőpiacra, és hogyan változtatja meg az emberek munkáját, életét;
- milyen társadalmi és etikai kihívásokat vet fel a ChatGPT és kapcsolódó megoldások alkalmazása, illetve hogyan lehet ezeket a kihívásokat kezelni;
- milyen hatással van az a ChatGPT és más LLM-ek a gazdasági növekedésre és a versenyképességre, illetve hogyan lehet ezt az eszközt a gazdasági fejlődés elősegítésére használni.

II. ChatGPT és más nagy nyelvi modellek (LLM-ek) biztonsági kérdései, szervezeti és társadalmi hatásai

Témajavaslatok, kérdéskörök (a teljesség igénye nélkül):

- jogi, etikai kérdések; az egyéni felelősség;
- a ChatGPT és más LLM-ek alkalmazásának hatása a szervezet humánpolitikájára; a büntetőjogra; a rendészeti felsőoktatás átalakulására;
- a személyes adatok a ChatGPT és más LLM-ek által történő felhasználásának adatvédelmi kérdései (tanítás és futtatás során);
- rendvédelmi MI politika és stratégia javaslatok a ChatGPT és más LLM-ek szempontjából;
- milyen kockázatokkal jár a ChatGPT és más LLM-ek alkalmazása a biztonság és a magánélet szempontjából, illetve hogyan lehet ezeket a kockázatokat minimalizálni;
- milyen társadalmi és etikai kihívásokat vet fel a ChatGPT és más LLM-ek alkalmazása;
- milyen hatással lehet a ChatGPT és más LLM-ek az emberi munkaerőre, és hogyan lehet hatékonyan az emberek munkanélküliségét vagy elavult képességeit ezek felhasználásával javítani;
- milyen kockázatokkal járhat a ChatGPT és más LLM-ek alkalmazása az egészségügy területén; a pénzügyi szektorban;
- milyen kockázatokkal járhat a ChatGPT és más LLM-ek alkalmazása katonai területen, és hogyan lehet megoldani az MI fegyveres konfliktusokban történő alkalmazását vagy az emberi döntéshozók feladatainak automatizálását.

További felmerülő kérdések, témák fogalmazhatóak meg a pályázat tárgyát illetően, például: Vajon az MI-t tiltani kellene vagy együtt dolgozni vele?; Mennyire képes kritikusan dolgozni a ChatGPT?; Mikorra lehet eszköz a ChatGPT?; Okosabb mint „MI”, emberek?; Mik a személyre szabott tanulás lehetőségei?; Milyen felkészültséget igényel az MI alkalmazásának használata?; A képességek javulása érdekében az egyént vagy a rendszert kell a másikhoz igazítani?; Mi kell a ChatGPT jó használatához, milyen alapképességek szükségesek hozzá?; Képes az MI emberi kapcsolatok javítására?; kollaboráció, mint legfontosabb kérdés az ember-ember, valamint ember-gép között; az MI rendszerek tanításához és teszteléséhez kialakított adatbázisok jelentősége; Adatvédelmi szempontból milyen aggályokat vetít előre a ChatGPT megjelenése?; A ChatGPT függőséget okozhat és személyiség torzuláshoz vezethet?; etikai és emberi felelősség kérdése a ChatGPT-vel szemben.

III. A pályázók köre

A pályázaton természetes személyek vehetnek részt. Pályázni egyénileg vagy kollektív munkával, egy vagy több magyar nyelvű, eddig még nem publikált, máshová be nem nyújtott tanulmánnyal lehet.

IV. A pályamű benyújtásának feltételei

A pályázatok benyújtásának módja: kizárólag elektronikus úton, a Belügyi Tudományos Tanács online pályázati felületén, <http://palyazat.bm-tt.hu/> oldalon.

A pályázat feltöltésének határideje: 2023. október 1. 24:00

A pályázat elbírálásának határideje: 2023. november 15.

Kizárólag a határidőig véglegesített, beadott pályaművek kerülnek elbírálásra/befogadásra!

A pályaművön annak címén és a jeligén kívül egyéb, a pályázó személyének azonosítására alkalmas adat, jelölés nem szerepelhet!

A pályázati felületen **pályázat benyújtására csak bejelentkezés nélkül van lehetőség.** Amennyiben mégis bejelentkezett, a rendszer által generált hibaüzenet fog megjelenni a pályázat benyújtásakor. Kérjük, hogy ebben az esetben jelentkezzen ki, és így töltsse fel pályázatát az anonimitás biztosítása érdekében.

A pályázat sikeres beadásának tényéről (mivel a pályázóra vonatkozó személyes adat nem kerül a pályázat beadása során rögzítésre) a pályázati felületen tájékozódhat, ahol valamennyi beadott pályázat jeligéje olvasható.

Kérjük, hogy olyan jeligét válasszon, amely ezen a listán nem szerepel.

V. A pályázat elvárt elemei

- jeligével ellátott pályamű (a jelige ne legyen alkalmas a szerző kilétének azonosítására);
- a pályamű rövid tartalmi ismertetése maximálisan 1 (azaz egy) gépelt oldal terjedelemben;
- nyilatkozat, amelyben a szerző – a Belügyi Tudományos Tanács online pályázati felületén – nyilatkozik arról, hogy a pályamű teljes egészében a saját szellemi terméke;
- a személyes adatok kezelésére vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat, amely szintén a Belügyi Tudományos Tanács online pályázati felületén található.

VI. A pályamű formai követelményei

- **A pályamű terjedelme** nem kötött, de a törzsanyag (mellékletek nélkül) lehetőleg **minimum 1, maximum 3 szerzői ív között** mozogjon (egy szerzői ív 21 gépelt oldal, 1 oldal A/4 méret, 32 sor, soronként 62 leütés, a bal szélén 4 cm-es, jobb szélén 2,5 cm-es margóval számolva).
- A szövegszerkesztés során a Times New Roman betűtípust kérjük alkalmazni.
- Különösen fontos a pályamű világos felépítése, az egyes fejezetek, részek elkülönítése, a címfokozatok egyértelmű hierarchiája. A tartalomjegyzékben leírt

- címek, illetve azok sorrendje pontosan egyezzen a szövegben szereplőkkel.
- A címfokozatokat jelöljük decimális számozással, legfeljebb három szintig (pl. 1.1.2.). Szükség esetén ez alatt is használhatunk alcímet, külön számozás nélkül. A szövegben a címeket emeljük ki félkövér szedéssel és nagyobb betűmérettel, illetve hagyjunk előttük-utánuk üres sor.
  - A szerző kereszt- és családnévének sorrendje mindig a nyomtatványon olvashatóval egyezzen meg, külföldi szerző esetében tehát a vezetéknevet nem emelhetjük ki a címleírás első szavául. A szerző megnevezésénél a vezetéknev mellett a keresztnév kezdőbetűje kerül feltüntetésre. A vezetéknevet és a keresztnévet vessző választja el egymástól.
  - Több szerző esetén az egyes szerzők neve közé nagyköötőjel kerüljön. A szerző neve után zárójelbe kerüljön a megjelenés éve.
  - Ugyanazon szerző különböző művei a megjelenés sorrendjében kövessék egymást, kezdve a legfrissebb művel, haladva a legrégebbi felé. Ha egy szerzőtől ugyanazzal az évszámmal több mű is szerepel, akkor teszünk egy kisbetűt az évszám után folytatólagosan: (2012a) (2012b).
  - Dőlt kisbetűkkel szedjük a könyv címét, illetve folyóiratcikk esetén a tanulmányt közreadó folyóirat nevét.
  - A kötet szerkesztőjének neve után a *szerk.* szócska áll. Idegen nyelvű kötet esetén az adott nyelvnek megfelelő rövidítést használjuk: *ed.* (angol, olasz, latin); *éd.* (francia); *Hrsg.* vagy *Hg.* (német).
  - Szerkesztett könyveknél, folyóiratoknál és egyéb közleménynél a hivatkozások végén meg kell adni az oldalszámokat is. Az oldalszámok elé egy 'pp.' rövidítés kerüljön. Számok között nagyköötőjelet használunk.
  - Egy könyv 2., 3. stb. kiadására a kiadási évet követő felső index-számmal utalunk: 1964².
  - Internetes hivatkozásoknál a link után szögletes zárójelben szerepeljen a letöltés dátuma.
  - Ha bármelyik adat hiányzik, értelemszerűen ki kell hagyni.
  - A pályaműben szereplő összes képnél, ábránál, táblázatnál szükséges sorszám, cím/aláírás, illetve a forrás feltüntetése. Ha a szerző maga készítette az ábrát/táblázatot, ezt „Saját szerkesztés” szöveggel jelölje (pl. 6. ábra: Külső finanszírozási képesség a GDP százalékában, szektorok szerint. Forrás: MNB: Inflációs jelentés, 2016. június). A táblázatokat, ábrákat, képeket arab számokkal kell megszámozni és a táblázat, ábra, kép alatt középre helyezett címmel, forrásmegjelöléssel kell ellátni, ami 10-es méretű Times New Roman betűkkel van kiírva.
  - Fontos az ábrákon szereplő feliratok, adatok, skálák hiánytalan és olvasható feltüntetése. Idegen nyelvű szöveget tartalmazó ábráknál szükséges a magyar fordítást is leírni, különösen a szaknyelvi kifejezések esetén.
  - A pályaműben mind a szó szerinti idézetek, mind a tartalmi idézés (parafrázis) forrását minden esetben külön jelölni kell. A jelölésnek tartalmaznia kell a forrásmű oldalszámát is, illetve jogszabály esetén a konkrét bekezdést, pontot stb. A szövegben a szó szerinti idézetek kezdetét és végét az idézőjelek használatával egyértelműen jelölni kell. Kérjük, hogy szövegközi hivatkozást alkalmazzon (pl. Graysmith 1976; Graham–Robinson 2004: 33).
  - Lábjegyzetet csak fogalommagyarázat, vagy valamilyen kiegészítő információ megjelenítésére használunk.
  - A pályamű végén szereplő irodalomjegyzéknek minden forrásművet tartalmaznia kell, amelyből szó szerinti vagy tartalmi idézés történt a szövegben. A forrásművek

jelölésének pontosnak, teljesnek és egységesnek kell lennie. A forrásművek felsorolásánál az alfabetikus sorrendet kell követni, indokolt esetben csoportosítva azokat (pl. szerzői művek, jogszabályok, adatbázisok).

Hivatkozások jelölése az irodalomjegyzékben

Önálló mű:

Szerző neve (megjelenés évszáma) *Mű címe*. Kiadó helye, Kiadó neve.

Pl.: Graysmith, R. (1976) *Zodiac*. New York, Berkley Books.

Szerkesztett kötetben megjelent tanulmány:

Szerző neve (megjelenés évszáma) Tanulmány címe. In: Szerkesztő neve (szerk.) *Kiadvány címe*. Kiadás helye, Kiadó neve. kötetbeli oldalszám.

Pl.: Golnhofer, E. (2003) A tanuló. In: Falus, I. (szerk.) *Didaktika - Elméleti alapok a tanítás tanulásához*. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó. pp. 38–56.

Pl.: Katona, T. (2012) Gondolatok a hazugságvizsgálatról az Emberi Jogok Európai Egyezményének tükrében. In: Juhász, Zs.–Nagy, F.–Fantoly, Zs. (szerk.) *Ünnepi kötet Dr. Cséka Ervin professzor 90. születésnapjára*. Szeged, SZEK Juhász Gyula Felsőoktatási Kiadó. pp. 261–274.

Folyóiratban megjelent tanulmány:

Szerző neve (megjelenés évszáma) Tanulmány címe. *Folyóirat Neve*, (az illető évfolyam kötet száma arab számmal – megadása nem kötelező), megjelenés éve/füzetszám, oldalszám. Amennyiben van doi azonosító szám.

Pl.: Bögel, Gy. (2008) A schumpeteri „teremtő rombolás” módjai az infokommunikációs iparban. *Közgazdasági Szemle*, Vol. 55. No. 4. pp. 344–360.

Pl.: Taylor, M. (2020). Personality Styles: Why They Matter in the Workplace. *Economic Alternatives*, Issue 1. pp. 148–163. doi: [10.37075/EA.2020.1.08](https://doi.org/10.37075/EA.2020.1.08)

Internetes hivatkozás:

Szerző neve (megjelenés éve) *Tanulmány címe*. Forrás neve vagy webcím neve. Új sorban link: [Letöltés ideje]. – Ha nincs megadva évszám és/vagy oldalszám, akkor csak a meglévő információ szerepel.

Pl.: Kampis, Gy. (2013) *A hazai felsőoktatás kutatási szerkezetelemzése*. Petabyte Kft.- Oktatási Hivatal.

https://www.oktatas.hu/felsooktatas/projektek/tamop721_eszafejl/projekthirek/hazai_tudomanymetriai_felmeres/ [Letöltve: 2019.04.05.].

Pl.: Marketing Charts (2018) *3 Interesting Stats on Youths' Emerging Video Viewing Methods*.

<https://www.marketingcharts.com/digital/video-105344> [Letöltve: 2020.12.09.].

VII. A pályázat elbírálása, díjazása

A pályaművek elbírálásakor lényeges szempont a megadott témakörhöz való kötődés, a következtetések és javaslatok gyakorlati alkalmazhatósága, valamint a feldolgozás igényessége¹².

---

¹² A feldolgozás igényessége alatt a vonatkozó téma szakirodalmának ismerete, annak alkotó módon való alkalmazása, új szakmai tudományos ismeretek, összefüggések, módszerek és eljárások megfogalmazása, kidolgozása érthető.

Elvárás továbbá az is, hogy a dolgozat tartalmilag és formailag rendszerezett, logikus felépítésű legyen, a végén összefoglalást is tartalmazzon, amelyben szerepelnie kell az innovációs javaslatok alkalmazásának és/vagy hasznosításának is. A bírálati folyamat két részből áll. Az első részben az online pályázati felületen a téma tudományos és szakmai elismertségű szakértői bírálók pontozzák és szövegesen értékelik a benyújtott jelíges, anonim pályázatokat. Ezt követően a Belügyi Tudományos Tanács elnöke által felkért bizottság a bírálók értékelése alapján dönt a díjazásról. A pályázatokat bíráló bizottság fenntartja a jogot, hogy a formai követelményeknek meg nem felelő pályaműveket nyomós okból – pl. a pályázó személyének azonosítására alkalmas adatok pályaművön történő szerepeltetése miatt – kizárja a bírálati eljárásból.

A pályázatra beérkező tanulmányok közül a bíráló bizottság témánként az első három helyezettet pénzjutalomban részesíti, valamint különdíjat adományozhat.

Első díj témánként:	600.000.- Ft (bruttó)
Második díj témánként:	300.000.- Ft (bruttó)
Harmadik díj témánként:	200.000.- Ft (bruttó)
Küöldíj témánként:	200.000.- Ft (bruttó)

VIII. Eredményhirdetés

A pályázat bírálati szakaszának lezárulásáról a pályázók a **[Belügyi Tudományos Tanács online pályázati felületén](#)** kapnak tájékoztatást. Ekkor a pályázó belép, vagy ha eddig nem tette meg, regisztrál az online pályázati felületen, a jelige és a megadott titkos kód segítségével azonosítja magát, majd ezt követően megtekintheti pályázatának eredményét. A fent említett két felületen adunk tájékoztatást a díjátadó pontos időpontjáról és helyszínéről is.

A pályázati díjak átadására a Belügyi Tudományos Tanács – az MTÜ 2023 belügyi fejezet ünnepi zárásaként megrendezett – ülésen kerül sor.

A pályázó a pályamű benyújtásával tudomásul veszi, hogy annak díjazása esetén a felhasználási jogok a Belügyi Tudományos Tanácsot illetik meg.

A Belügyi Tudományos Tanács fenntartja a jogot, hogy a díjakat az egyes eredménykategóriákban ne adja ki, vagy megosztott díjazást alkalmazzon.

A legjobb pályaműveket – függetlenül attól, hogy érték-e el helyezést – a Belügyi Tudományos Tanács szerkesztett formában, a **[Rendvédelem](#)** című online folyóiratában közölni kívánja.

A pályázattal kapcsolatos további információt a Tudománystratégiai és -koordinációs Főosztály munkatársai a **tudomanystrategia@bm.gov.hu** e-mail címen nyújtanak.

A Belügyi Tudományos Tanács minden pályázónak eredményes munkát kíván!

Dr. Felkai László
Belügyminisztérium
közigazgatási államtitkár
Belügyi Tudományos Tanács
elnök

GYAKORNOKI LEHETŐSÉG DOKTORANDUSZ, ABSZOLUTÓRIUMOT SZERZETT ÉS DOKTORJELÖLTEK SZÁMÁRA

A Belügyminisztérium közigazgatási államtitkára pályázatot hirdet a Belügyminisztériumot érintő közszolgálati témában – doktorandusz, abszolutóriumot szerzett és doktorjelölt – kutatók számára gyakornoki rendszer keretében tudományos kutatás folytatására

A pályázat célja a Belügyminisztériumot, valamint az önálló belügyi szerveket érintő közszolgálati témában kutató doktoranduszok, abszolutóriumot szerzett és doktorjelöltek kutatói tevékenységének szakmai támogatása, a gyakornoki kutatásokkal a Belügyminisztérium tudományos tevékenységéhez történő hozzájárulás, valamint a közszolgálati életpálya-modell tehetség utánpótlásának biztosítása.

Pályázhat nappali vagy levelező tagozaton aktív hallgatói jogviszonyban álló doktorandusz, már abszolutóriumot szerzett, vagy fokozatszerzési eljárás alatt álló személy.

Pályázat nyújtható be valamennyi tudományterületről, a Belügyminisztériumhoz, vagy valamely önálló belügyi szervhez (BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság, Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága, Klebersberg Központ, Nemzeti Népegészségügyi Központ, Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő, Oktatási Hivatal, Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézet, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság, Országos Rendőr-főkapitányság, Országos Vízügyi Főigazgatóság, Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet) alaptevékenységéhez kapcsolódó kutatási témával.

A nyertes pályázó – féléves, határozott (2023. szeptember 1. - 2024. február 29.) időtartamra szóló, a fogadó szervezet és a gyakornok között létrejött megállapodás és kutatási terv alapján – **tudományos kutatást folytathat** a Belügyminisztériumban, illetve a kutatási téma alapján érintett önálló belügyi szervnél. A gyakornoki rendszerben történő részvétel nem keletkeztet munkaviszonyt, ill. tanulói jogviszonyt.

A gyakornoki rendszerben résztvevő kutatónak:

- a fogadó szervezetnél folyó kutatói munkáját instruktorként segíti,
- kutatási engedély alapján lehetősége nyílik az egyes szakmai anyagok, könyvtári állomány hozzáférésehez,
- betekintése lehet – jogszabályi keretek betartásával – a fogadó szervezet alaptevékenységének szakmai, gyakorlati tevékenységébe,
- lehetősége nyílik bekapcsolódni a belügyi ágazat intenzív tudományos életébe,
- módjában áll tudományos-szakmai rendezvényeken való részvételre,
- alkalma nyílik a belügyi tudományos, szakmai folyóiratokban magas színvonalú kutatási eredményeinek publikálására, valamint
- a gyakornoki tevékenység alatt végzett kutatói teljesítményéről
  - a kutató írásos beszámolót készít, ami a fogadó szervezet közreműködésével és jóváhagyásával, publikáció formájában jelentet meg,
  - a kutató a gyakornoki rendszer Kuratóriuma előtt prezentációval támogatott szóbeli beszámolón ismerteti kutatása eredményeit, valamint
  - a gyakornoki időszakot követően tájékoztatást kap az érintett doktori iskola, amelyet kreditpontokkal ismerhet el.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a hallgatói jogviszony fennállására vonatkozó igazolást, illetve az abszolutórium megszerzését igazoló indexbejegyzés másolatát,
- szakmai önéletrajzot,
- motivációs levelet, amely tartalmazza a megjelölt fogadó szervezetnél tervezett gyakornoki kutatási tevékenységét,
- a doktori iskolához benyújtott kutatási tervet,
- publikációs jegyzéket,
- a doktori iskola (témavezető) írásbeli véleményét.

A pályázat benyújtásának határideje 2023. május 15.

A pályázatok benyújtásának módja: kizárólag elektronikus úton, a Belügyi Tudományos Tanács online pályázati felületén, <http://palyazat.bm-tt.hu/> oldalon.

A pályázati felhívással kapcsolatos további információ a tudomanystrategia@bm.gov.hu e-mail címen kérhető.

A pályázatokat héttagú **Kuratórium értékeli**, melynek eredményéről a pályázók **2023. június 30-ig** kapnak értesítést a megadott e-mail címen.

Dr. Felkai László
Belügyminisztérium
közigazgatási államtitkár
Belügyi Tudományos Tanács
elnök

**PÁLYÁZAT A NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM PhD HALLGATÓI SZÁMÁRA
DOKTORI KÉPZÉSI DÍJ, DOKTORI FOKOZATSZERZÉSI ELJÁRÁSI DÍJ
KÖLTSÉGÁTVÁLLALÁSÁRA**

A Belügyminisztérium közigazgatási államtitkára és a Belügyi Tudományos Tanács pályázatot hirdet a Nemzeti Közszolgálati Egyetem PhD hallgatói számára a doktori képzési díj, illetve a doktori fokozatszerzési eljárás díj költségátvállalására a 2023/2024. tanévre

A pályázat célja a belügyi tudományos kutatói utánpótlás, a PhD (doktori) tudományos fokozat megszerzésének elősegítése útján.

Pályázhat a Belügyminisztérium, valamint a belügyi szervek állományában lévő (hivatásos állományú, kormánytisztviselő, munkavállaló, rendvédelmi igazgatási alkalmazott) azon személy, aki:

- felvételt nyert a Nemzeti Közszolgálati Egyetem (a továbbiakban: NKE) valamely doktori iskolájának (Rendészettudományi Doktori Iskola, Hadtudományi Doktori Iskola, Közigazgatás-tudományi Doktori Iskola, Katonai Műszaki Doktori Iskola) egyéni felkészülésben történő vagy szervezett önköltséges doktori (PhD) képzésére,
- PhD (doktori) fokozatát még nem szerezte meg,

- vállalja, hogy a 2023/2024. tanévben teljesíti a doktori iskola által előírt tanulmányi kötelezettséget, doktori fokozatszerzési eljárási díj költségátvállalása esetén a doktori értekezés sikeres védését,
- vállalja, hogy a pályázat időtartama alatt minimum egy, legalább „B” kategóriás folyóiratban publikációja megjelenik.

Nem pályázhat, aki bármely más, állami költségvetés által finanszírozott ösztöndíjban, egyéb képzési támogatásban részesül.

A pályázat határozott időre, a 2023/2024. tanév két félévére szól. A pályázat benyújtása a képzés következő éveiben, a tanulmányi kötelezettségek eredményes teljesítése esetén megismételhető.

A költségátvállalás maximális mértéke a 2023/2024. tanévben, szervezett képzés esetén bruttó 130.000 Ft/félév, egyéni felkészülés esetén bruttó 130.000 Ft, doktori fokozatszerzés esetén 175.000 Ft. A költségátvállalás összege a következő tanévre nem vihető át.

A nyertes hallgatók 2023/2024. tanév I. félévétől részesülnek költségátvállalásban, melyet a Belügyminisztérium közvetlenül az NKE folyószámlájára utal.

A bíráló bizottság a pályázók számára, a pályázat tartalmára, körülményeire figyelemmel a fentiekől eltérő költségátvállalási mértéket is megítélhet, illetve fenntartja magának azt a jogot, hogy nem osztja ki az e célra elkülönített teljes összeget.

A pályázat keretében rendelkezésre álló forrás maximális összege 2023/2024. tanévben bruttó 4 millió forint.

A pályázat elvárt elemei:

- a felvételtől szóló értesítés másolata;
- a szakmai önéletrajz;
- az elfogadott kutatási tématervezet;
- az eddigi tudományos és szakmai publikációk jegyzéke;
- a személyes adatok kezelésére vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat (az BTT online pályázati felületére történő regisztrációkor) és a költségátvállalási nyilatkozat (pályázat benyújtásakor) elfogadása.

A pályázatok benyújtásának módja: kizárólag elektronikus úton, a Belügyi Tudományos Tanács online pályázati felületén, <http://palyazat.bm-tt.hu/> oldalon.

A pályázat feltöltésének határideje 2023. szeptember 4. 24:00

Kizárólag a határidőig véglegesített, beadott pályaművek kerülnek befogadásra, elbírálásra.

A pályázattal kapcsolatos további információt a Belügyminisztérium Tudománysztratégiai és -koordinációs Főosztály Titkársága a tudomanystrategia@bm.gov.hu e-mail címen ad.

A pályázatokat – Dr. Felkai László közigazgatási államtitkár, a Belügyi Tudományos Tanács elnöke által felkért – háromtagú bíráló bizottság értékeli. A bíráló bizottság döntésével kapcsolatban jogorvoslatnak helye nincs.

A **pályázatok elbírálásáról** a pályázók **2023. szeptember 11-ig** kapnak értesítést a Belügyi Tudományos Tanács online pályázati felületén keresztül a *Bírálat* menüpontban.

Dr. Felkai László
Belügyminisztérium
közigazgatási államtitkár
Belügyi Tudományos Tanács
elnök

TANULÓ VÁROSOK GLOBÁLIS HÁLÓZATA FELHÍVÁS 2023.

Az UNESCO Tanuló Városok Globális Hálózata egy nemzetközi szakpolitika-központú hálózat, melynek célja inspirációt, know-how-t és jó gyakorlatot megosztani a résztvevő városok között az élethosszig tartó tanulás terén.

Az idej felhívás a városok jelentkezését a hálózati tagságra 2023. május 31-ig várja, de kérjük, hogy pályázati szándékát minél előbb, de legkésőbb 2023. május 8-ig jelezze számunkra.

A tanuló városoknak, legyenek a fejlődés bármely szakaszában, bizonyosan hasznot hozhat az ötleteik más városokkal való megosztása, minthogy bármely város fejlődése során olyan kérdések merülhetnek fel, amelyekre már létezhetnek válaszok, megoldások más városokban. A Tanuló Városok Hálózata az egész életen át tartó tanulás gyakorlatát segíti és támogatja a világ városaiban a tagjai közötti szakpolitikai párbeszéd és az egymástól való tanulás ösztönzésével; kapcsolatok kialakításával; partnerségek előmozdításával; kapacitásfejlesztéssel; olyan eszközök kifejlesztésével, amelyek ösztönzik és elismerik a tanuló városok építésében elért előrehaladást.

A hálózat támogatja mind a tizenhét fenntartható fejlődési cél megvalósítását, különösen a 4-es „Biztosítani a mindenkire kiterjedő és igazságos minőségi oktatást, valamint előmozdítani az egész életen át tartó tanulás lehetőségét mindenki számára” és a 11-es célokat „A városokat és a településeket befogadóvá, biztonságossá, ellenállóvá és fenntarthatóvá tenni”.

A 2023-as felhívás

- Pályázati szándékát minél előbb, de **legkésőbb 2023. május 8-ig** jelezze számunkra az info@unesco.hu címre küldött levélben.
- A pályázóknak elektronikusan ki kell tölteniük a jelentkezési lapot. A kitöltött űrlapnak feltétlenül tartalmaznia kell a polgármester aláírását!
- A pályázóknak **2023. május 31-ig** el kell küldeniük a kitöltött jelentkezési lapot e-mailben az UNESCO Magyar Nemzeti Bizottság Titkársága részére az info@unesco.hu e-mail címre, másolatban az UNESCO Tanuló Városok Globális Hálózata (UNESCO GNLC) szervezőinek is küldve az emailt a learningcities@unesco.org címre.
- Amennyiben a nemzeti bizottság támogatja a jelentkezést, maga is aláírja a jelentkezési formanyomtatványt, és azt benyújtja e-mailen az UNESCO Tanuló Városok Globális Hálózata koordinációs csoportjának a learningcities@unesco.org címen, másolatban a városnak is küldve az e-mailt (vagy a város is beküldheti azt, a nemzeti bizottságot másolatban tájékoztatva).

A felhívást kétévenként teszik közzé. Tekintettel arra, hogy 2023-ban a nemzeti bizottság három pályázat beküldését támogathatja, előválogatásra lehet szükség. Felhívjuk figyelmét továbbá, hogy a kérelem elfogadása előtt szükség esetén további dokumentumok és nyilvántartások beküldésére is szükség lehet.

A hálózati tagságnak díja nincs - bár a koordinációs csapat örömmel fogad önkéntes felajánlásokat. A tagoktól elvárják, hogy a hálózati tagsággal kapcsolatos új információkat (új polgármester, új kapcsolattartó, új tanuló városi terv, a hálózat keretében szervezett rendezvények, stb.) továbbítsák a központnak, valamint kétévente előrehaladási jelentés benyújtása szükséges.

További információk

- A [Tanuló Városok Globális Hálózatáról és a magyar tagokról](#) magyar nyelven
- a [hálózatról, jelentkezés és a kiválasztás módjáról](#) angol nyelven;
- [szórólap](#)

Készítette: UNESCO Magyar Nemzeti Bizottsága, Kulturális és Innovációs Minisztérium

ÖNKORMÁNYZATOK ÉS ALKALMAZKODÁS – NEMZETKÖZI PROJEKTEK INDULTAK A BELÜGYMINISZTERIUM KOORDINÁLÁSÁBAN

A Belügyminisztérium Önkormányzati Államtitkársága elkötelezett az önkormányzatok támogatása mellett, még a klímaváltozás negatív hatásaihoz való alkalmazkodás területén is. Az eddigi sikeres LIFE projektek – [LIFE-MICACC](#) és [LIFE LOGOS4WATERS](#) projekt - mellett 2023 tavaszán további két nemzetközi projekt megvalósítása vette kezdetét.

A Belügyminisztérium 2022 májusában „NBS4LOCAL - "Természetalapú megoldások alkalmazása a helyi önkormányzatok éghajlatváltozással szembeni ellenálló képességének javítása érdekében” címmel pályázatot nyújtott be az Interreg Europe Program

2021-2027 első, egyfordulós pályázati felhívására. A Program Monitoring Bizottsága a pályázatot 2022. december 13-i döntése alapján nyertessé nyilvánította. A közel 2 millió eurós költségvetésű projekt **2023. március 1-én** indult, megvalósítása 48 hónapig tart, a projektzárás várható időpontja pedig **2027. február 28.**

Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás az egyik legnagyobb kihívás, amellyel a helyi önkormányzatoknak a 21. században szembe kell nézniük.

Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és a katasztrófakockázatok csökkentése érdekében a természetalapú megoldások (NBS: Nature Based Solutions) olyan intézkedések, amelyek a természettel együttműködve és annak javításával az ökoszisztémák helyreállítását és védelmét szolgálják. Az ökoszisztéma-alapú megközelítéseknek szerves részét kell képezniük az éghajlatváltozás negatív hatásaihoz való alkalmazkodásra és azok mérséklésére irányuló átfogó erőfeszítéseknek. **Erre válaszul az NBS4LOCAL projekt olyan szakpolitikák kidolgozására összpontosít, amelyek az NBS értékét a helyi vagy regionális éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási stratégiák szerves részeként népszerűsítik.**

A kitűzött cél érdekében az NBS4LOCAL projekt egy felülről induló megközelítést alkalmaz, melynek szerves részét képezi

- a jelenlegi szakpolitikai eszközök értékelése és összehasonlítása,
- az éghajlatváltozás negatív hatásainak való kitettség felmérése és módszertani jó gyakorlatok feltérképezése,

illetve a projektben elért eredmények széleskörű terjesztése.

A vezetőpartner szerepét a Belügyminisztérium látja el. Projektpartnereink pedig a Flamand Földhivatal (Belgium), a Lappföldi Regionális Tanács, a Rzeszowi Regionális Fejlesztési Ügynökség (Lengyelország), Alicante Tartományi Tanácsa (Spanyolország), a Centar kompetencija d.o.o. az innovációért és fejlesztésért (Horvátország), valamint a Miniszterelnökség.

Minden egyes partner szervezet egy belföldi érdekelti csoportot működtet, amelyben azokat a szervezeteket gyűjtötték össze és hívták együttműködésre, akik számára a szervezet által elért eredmények hozzáadott értékkel bírhatnak.

A partnerségen belül két tematikus csoport kerül kialakításra az egyes partnerek fő profilja mentén:

- Víz és városi zöldítés
- Erdészet és mezőgazdaság

Ezek a csoportok a partnerségen belül szorosabban együttműködnek majd. A régiók közötti tapasztalatcseré és tudásmegosztási tevékenységek biztosítják a rendszeres kapcsolatot az egyes csoportok között.

Az Interregional Cooperation Forum 2023. március 15-én került megrendezésre, Stockholmban. Fotó: www.interregeurope.eu

A CE0100182 – LOCALIENCE (Interreg Central Europe) „A szélsőséges időjárási eseményekkel szembeni ellenálló képesség fejlesztése helyi szinten Közép-Európában” címet viselő projekt az „Együttműködésben egy zöldebb Közép-Európáért” 2-es prioritási terület 2-es specifikus célkitűzése keretében

nyert támogatást kimagasló szakmai pontszámmal. A több mint 2 millió eurós költségvetésű projekttervezett megvalósítási időszaka **2023. április 1. és 2026. március 31. közé esik.**

A hőmérséklet emelkedésével egyre gyakrabban fordulnak elő szélsőséges időjárási események. Ezen helyzetek kezelése túl gyakran hárul csak a szakértőkre, pedig ezeket együttműködésben, a helyi tudás bevonásával hatékonyabban lehetne kezelni. A LOCALIENCE projekt kiemeli a katasztrófavédelmi szakértőket az egyirányú informátori és szolgáltatói pozíciójukból, és egy közös tervezési folyamatba kapcsolja be őket a helyi közösségekkel. A helyi közösségek életében a helyi önkormányzatok kiemelt szerepet töltenek be. Náluk gyűlik össze a sok helyről befolyó tudás, továbbá rálátással bírnak a helyi erőforrásokra, lehetőségekre és kihívásokra, illetve folyamatosan kapcsolatban vannak a lakossággal és a civil szervezetekkel.

A LOCALIENCE projekt a helyi önkormányzatok koordinációs szerepére támaszkodva együttműködésen alapuló katasztrófa elhárítási és kezelési megoldásokat dolgoz ki a hivatásos szervek bevonásával. A konzorciumnak a vezető partner Belügyminisztériummal együtt tizenegy tagja van, köztük oszlik meg a projekt költségvetése. A vezető partner és a projekt partnerek munkáját társult partnerek segítik, akik költségvetési részesedés és hozzájárulás nélkül vesznek részt a projektben. A társult kedvezményezettek a projekt szempontjából kulcsszerepet betöltő érdekelti csoportokat képviselik.

Szakértelmükkel, mindennapi munkájukkal hozzájárulnak a projekt eredményeinek hosszútávú fenntartásához és az eredmények szélesebb körben való elterjedéséhez. A partnerségnek magyar oldalát erősíti továbbá az Országos Vízügyi Főigazgatóság és a Vas Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, illetve társult partnerként csatlakozik Vas Vármegye Önkormányzati Hivatala és a Budapesti Tűzoltó Szövetség.

E két projekt erőteljesen elősegítheti a hazai önkormányzatok területén a jövőben, vagy már akár a jelenben jelentkező különböző negatív természeti események elleni ellenálló képességük fejlesztését.

„Az Interreg Central Conference 2023. március 22-én került megtartásra, ahol a délelőtti plenáris tájékoztató rendezvényt délután egy kapcsolatépítést elősegítő workshop követte.”

Fotó: Csizmadia Petra

Készítette: Belügyminisztérium, Önkormányzati Koordinációs Iroda

VÍZGYŰJTŐ PÁLYÁZATI PROGRAM ÖNKORMÁNYZATOK RÉSZÉRE

A KLÍMABARÁT TELEPÜLÉSEK SZÖVETSÉGE AZ
„EGYÜTTMŰKÖDÉSBEN A KLÍMATUDATOS VÍZGYŰJTŐ-
GAZDÁLKODÁSÉRT” CÍMŰ
LIFE LOGOS 4 WATERS PROJEKT KERETÉBEN
VÍZGYŰJTŐ PÁLYÁZATI PROGRAMOT HIRDET
MAGYARORSZÁG TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZATAI
SZÁMÁRA

A pályázat célja: A Vízyűjtő Pályázati Program célja az azonos vízyűjtő-területen elhelyezkedő, szomszédos, vagy közel fekvő települések együttműködésének ösztönzése és elősegítése az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási megoldások megtalálásában, megalapozva ezzel hosszú távú együttműködésüket. Ez különösen fontos az olyan környezeti kihívások esetében, amelyek csak közösen vagy hálózatos, integrált megoldásokkal kezelhetők, függetlenül a közigazgatási határoktól. Így jelen pályázati program célja a **kis léptékű természetes vízmegtartást segítő beruházások széles körű, vízyűjtő-szintű használatának ösztönzése és támogatása** az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás érdekében.

A **Vízgyűjtő Pályázati Program** közvetlen célja, hogy **átfogó szakértői támogatást nyújtson olyan önkormányzati partnerségeknek**, amelyek korábban nem rendelkeztek humántőkével vagy anyagi forrással az ilyen típusú koncepciók közös kidolgozására. A vízgyűjtő-támogatási program további célja, hogy a nyertes pályázók számára kidolgozott szakmai koncepciókon keresztül **országszerte ösztönözze a vízgyűjtő-szintű együttműködést és stratégiafejlesztést**.

Az elkészülő komplex, vízgyűjtő-szintű, természetes vízmegtartáson alapuló megoldás szakmai koncepciók célja, hogy **alapként szolgáljanak egy jövőbeli pályázati dokumentáció összeállításához** (akár a LIFE, akár más finanszírozási lehetőség keretében) támogatva a nyertes konzorciumi együttműködésben résztvevő önkormányzatok a pályázati forrásokhoz való hozzáférésben. Emellett célunk, hogy jó példaként szolgáljanak a projektben kidolgozott szakmai koncepciók a természet alapú megoldások vízgyűjtő szintű integrált alkalmazásához a hasonló nehézségekkel küzdő más települések számára is.

A programmal kapcsolatban kiemelten fontos a replikáció, melynek célja, hogy a helyi, egyedi adottságok figyelembe vétele mellett az elkészült **szakmai koncepciók, tanulmányok példaként szolgáljanak** más önkormányzati partnerségek számára a koncepcióalkotás során, illetve annak bemutatása, hogy az önkormányzatok vízgyűjtő-szintű együttműködése elősegíti a kedvezőbb és hatékonyabb megoldások megvalósítását a szereplők településhatárokön átívelő bevonásával.

Ki jogosult pályázat benyújtására: Magyarország települési önkormányzatainak (GFO 321¹³) konzorciumai (legalább 3 település együttműködése), **amelyben partnerként részt vehetnek Magyarország vármegyéinek önkormányzatai is**. A felhívás célcsoportja azon települések csoportja, amelyek egy részvízgyűjtőn (lásd.: 221/2004. (XII.30.) Korm. rendelet 2§ c.) pontja) helyezkednek el és a felmerült megoldandó probléma azonos befogadót, vízfolyást érint.

Mikor lehet benyújtani a pályázatot: A Vízgyűjtő Pályázati Program kétkörös. Az első körös **pályázatokat 2023. június 30. (péntek) 23:59 percig lehet benyújtani elektronikusan, az info@klimabarat.hu e-mail címen keresztül**.

A második körben a pályázatok benyújtására 2023. október 31. (kedd) 23:59 lesz lehetőség az első kört követően kiválasztásra kerülő pályázók számára.

További információk a természetes vízmegtartó beruházásokról: A **természetes vízmegtartó megoldások** olyan többfunkciós megoldások, melyek a vízkészletek védelmét és egyéb, vízzel kapcsolatos problémák megoldását szolgálják az ökoszisztémák fenntartása és helyreállítása által önműködő, természetes folyamatokra alapozva.

További ötleteket, információkat kaphatnak klímatudatos, természet alapú beruházásokról angol nyelven [ITT](#), továbbá magyar nyelven [ITT](#).

---

¹³ A Központi Statisztikai Hivatal Gazdasági Szervezetek Regisztere alapján használt osztályozás szerinti helyi önkormányzatok

Milyen támogatásban részesülnek a nyertes pályázók: A Pályázati Program keretében a **nyertes pályázók a pályázat előzetes előkészítettségének függvényében szakértői támogatással elkészülő szakmai koncepciót, tanulmányt kapnak**, amely javaslatot tesz a beavatkozási helyekre és az egyes helyre vonatkozóan szakértői ajánlást tesz a beavatkozás módjára a jelzett probléma megoldása érdekében.

Kiválasztási folyamat:

Várhatóan hány projekt kap támogatást: Az első kört követően tervezetten legfeljebb 10 db konzorciumi pályázat kerül be a második körös konzultációs szakaszba.

A második kört követően a kiválasztásra kerülő nyertes, konzorciumi pályázatok várható száma: 5 db.

Mennyi a projekt végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: A Támogató a támogatói okirat egyoldalú ellenjegyzését követően a projekt keretében felállított szakértői munkacsoport 2024. december 31-ig készíti el a nyertes pályázathoz kapcsolódó szakmai koncepciót, tanulmányt a nyertes konzorciumok részére.

Előnyt jelent a pályázat elbírálása során: Előnyt jelent a pályázat elbírálása során, ha az önkormányzati konzorcium 3-nál több taggal rendelkezik, továbbá előnyt jelent a pályázat elbírálása során, ha az önkormányzati konzorcium legalább egyik tagja a kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendeletben meghatározott kedvezményezett járások területéről pályázik.

Milyen dokumentumok szükségesek a pályázat benyújtásához:

- **Konzorciumi Együttműködési Megállapodás** csatolása a benyújtó konzorciumvezető részéről.
- A Pályázó által kitöltött **pályázati adatlap**.

A csatolandó dokumentumok a www.klimabarát.hu oldalon érhetők el.

A pályázati dokumentumok kizárólag magyar nyelven, PDF formátumban nyújthatók be.

ELSŐ KÖRÖS PÁLYÁZATOK BENYÚJTÁSI HATÁRIDEJE:
2023. JÚNIUS 30. (PÉNTEK) 23:59

MÁSODIK KÖRÖS PÁLYÁZATOK BENYÚJTÁSI HATÁRIDEJE:
2023. OKTÓBER 31. (KEDD) 23:59

További információk:

A teljes pályázati kiírás, a kitöltendő dokumentumok és az adatvédelmi nyilatkozat elérhető [ITT](#).

A pályázattal kapcsolatban felmerült további kérdéseikkel kérjük, forduljanak a Klímabarát Települések Szövetségének munkatársaihoz az alábbi elérhetőségeken:

- Kiss Bence Álmos, vezető projektkoordinátor (Tel.: 06-20-394-4509, E-mail: bence.kiss@klimabarathu)
- Porhajás Gábor László, projektasszisztens (Tel.: 06-20-923-1853, E-mail: gabor.porhajas@klimabarathu)

A kiíró lehetőségeihez mérten öt munkanapon belül válaszol a feltett kérdésekre.

A pályázatok benyújtására kizárólag online módon van lehetőség az info@klimabarathu e-mail címen keresztül. Kérjük, figyeljenek arra, hogy a pályázatukhoz szükséges minden dokumentumot **.PDF** kiterjesztésben csatoljanak!

Továbbá szeretnénk tájékoztatni, hogy a projektvezető Belügyminisztérium a LIFE LOGOS 4 WATERS partnerséggel közösen 2023. május és június folyamán **7 alkalmas rendezvénysorozat**ot szervez az ország több régiójában az önkormányzati Vízyűjtő Pályázati Program népszerűsítése céljából, melyen bővebb információt szerezhetnek az érdeklődők a pályázati lehetőségről, illetve a projektről. A pontos időpontok és helyszínek hamarosan elérhetőek lesznek a projekt honlapján (<https://lifelogos4waters.bm.hu/>).

Készítette: Belügyminisztérium, Önkormányzat Koordinációs Iroda és Klímabarát Települések Szövetsége

AZ AGRÁRMINISZTERIUM MEGHOSSZABBÍTOTTA AZ ÖNTÖZÉSFEJLESZTÉSRE KIÍRT PÁLYÁZATOKAT

Az Agrárminisztérium a Vidékfejlesztési Program keretében meghirdetett, „A mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése” és „Az öntözési közösségek együttműködésének támogatása” című, rendkívül sikeres pályázati felhívásokat ismét meghosszabbította, 2023. október 1-ig lehet benyújtani a támogatási kérelmeket – közölte Nagy István agrárminiszter.

Az Agrárminisztérium – többek között a szélsőséges időjárási viszonyok, a csapadék egyenetlen eloszlása, és a tavalyi súlyos aszályhelyzet miatt – továbbra is kiemelt területként kezeli az öntözéses gazdálkodás fejlesztését. A tárcavezető felhívta a figyelmet, hogy a beruházási pályázati kiírás - továbbra is egyebek mellett - tározóterek, új vízkivételei művek kialakításához, új öntözőgépek és csővezetékek telepítéséhez és az elavult öntözőrendszerek elemeinek cseréjéhez biztosít támogatási forrást a gazdák számára. Az öntözési közösségek együttműködésének támogatása című felhívás keretében pedig a meglévő, közös érdekeltsgű öntözőtelepek üzemeltetésére és az új öntözési beruházások előkészítésére lehet pályázni.

A két pályázati lehetőség alapján a termelők együttesen már 50 milliárd forintot meghaladó támogatásban részesültek, a jövőben pedig a KAP Stratégiai Terv keretei között lehet majd támogatást igényelni öntözésfejlesztésre, amelynek révén további 70 milliárd forintot tervez a szaktárca a területre fordítani. A kormány célja, hogy az öntözött területek mértéke folyamatosan növekedjen, mert alapvetően öntözéses körülmények között lehet biztonságos termelést folytatni – fogalmazott Nagy István.

A pályázati felhívások részletei megtalálhatóak a www.palyazat.gov.hu honlapon.

Forrás: www.kormany.hu, Agrárminisztérium

Pályázati hírek

BEFEJEZŐDTEK A TELEPÜLÉSFÁSÍTÁSI PROGRAM TAVASZI FAÜLTETÉSEI

A kormány célja, hogy 2030-ra 27 százalékra nőjön az ország fával borított területe. Ezt szolgálja az Országfásítási és a Településfásítási Program, melyek sikerét jelzi, hogy meghirdetése óta több mint 50 ezer hektár új erdő telepítésére pályáztak a magyar gazdák - jelentette be Zambó Péter, az Agrárminisztérium erdőkért felelős államtitkára.

A Településfásítási Programot az [Országfásítási Program](#) részeként 2020-ban hirdette meg az Agrárminisztérium. A kezdeményezés hármas célt szolgált: felhívni a figyelmet a fával borított területek növelésének szükségességére, és a vidékfejlesztési program ehhez rendelkezésre álló pályázataira; a kistelepülések zöldítésére és az ország környezeti állapotának javítására, valamint a helyi közösségek erősítésére.

A Településfásítási Program harmadik ütemében ismét a 10 ezer fő lélekszámúnál kisebb, magyarországi települések igényelhetek fákat, melynek tavaszi faültetései a napokban zárultak. A rendelkezésre álló 10 000 db sorfából 2000 darabot április 20-ig ültettek el 95 településen, 8000 darabot pedig az őszi ültetési időszakban fognak kiszállítani a további 348 nyertes településeknek. Az államtitkár kiemelte, hogy a program országsszerte komoly érdeklődést váltott ki. 2020 óta már 1800 eseményt regisztráltak a faültetésekhez kapcsolódóan.

A Program keretében eddig a KEFAG Kiskunsági Erdészeti és Faipari Zrt. Juniperus Parkerdészetéből eddig 38.000 sorfát szállítottak ki 19 vármegyébe.

A [Juniperus Parkerdészet](#)ben a konténeres csemeték – amelyeket a nyertes pályázóknak kapnak - 6-7 évet nevelkednek – tájékoztatott Bekőné Polner Katalin a KEFAG Zrt. Juniperus Parkerdészetének erdészeti igazgatója, aki a program koordinációját végzi. Évente több 100.000 dísznövény kerül ki a KEFAG Kiskunsági Erdészeti és Faipari Zrt. parkerdészetéből, amibe beletartoznak a díszcserjék, örökzöldek, fák, amelyeket 3-tól 500.000 darabig értékesítenek. A Településfásítási Program települései a pozitív visszajelzések mellett többször vásárolnak is a pályázaton nyert fák mellé továbbiakat kiegészíteni a fasort vagy cserjékkel bővíteni a településfásítást.

Az államtitkár kijelentette, hogy a Településfásítási Program a rendszerváltozás óta eltelt időszak legnagyobb és legátfogóbb belterületi fásítási programjává nőtte ki magát. A tavaszi időszak ültetéseihez 2023. február-áprilisa között, míg az őszi időszak ültetéseihez augusztus-november között szállítják a fákat, amit a [KEFAG Kiskunsági Erdészeti és Faipari Zrt.](#) biztosít. A program lebonyolítását az [Országos Erdészeti Egyesület](#) segíti.

Zambó Péter felhívta még a figyelmet az Újszülöttek Erdeje Program fatelepítéseire, amelyek a jövő generációk egészséges környezetének megteremtését és az ország klímasemlegességi céljainak elérését egyaránt szolgálják. Ennek keretében az állami erdőgazdaságok az adott megyében született gyerekek számával egyező csemetét ültetnek el évente, ami 6-700 hektár erdő gyarapodást eredményez országunkban – emelte ki az államtitkár.

Videó: [Településfásítási Program III. ütem](#)

Forrás: www.kormany.hu, Agrárminisztérium

CSAKNEM NYOLCMILLIÁRD FORINTTAL TÁMOGATJA A FALUSI KISBOLTOKAT A KORMÁNY

Csaknem nyolcmilliárd forint működési támogatást nyújt 2806 falusi kisboltot üzemeltető vállalkozásnak a kormány a Magyar Falu Programban - jelentette ki a modern települések fejlesztéséért felelős kormánybiztos.

A tenderen valamennyi, érvényes pályázatot benyújtó vállalkozás nyert, átlagosan 2,9 millió forintot költhetnek rezsire, bérleti díjra vagy bérre - közölte Gyopáros Alpár. Hozzátette: a nyertesek névsora megtalálható a Magyar Falu Program, illetve a kormány honlapján - tette hozzá. A politikus emlékeztetett arra, hogy a program indulása, 2019 óta már több mint ezermilliárd forintot költött az állam a kistelepülések fejlesztésére. Elmondta: a támogatásokat az önkormányzatok mellett civil szervezetek és egyházközségek is igényelheték. A falusi csok (családi otthonteremtési kedvezmény) keretéből 40 ezer család kapott támogatást.

A falusi útalapból 3 ezer kilométernyi, falvakat összekötő mellékutat újítottak fel, illetve már 2021-ben pályázatot hirdettek a kisboltok fejlesztésére is. Az 50 milliárd forintot akkor a kisboltoknak otthont adó épületek felújítására, illetve eszközök, például hűtőpultok, pénztárgépek vásárlására használhatták fel az üzemeltetők. A támogatások célja, hogy növeljék a kistelepülések vonzerejét, ennek alapvető eleme egy működő kisbolt - mondta Gyopáros Alpár.

Forrás: www.kormany.hu, Miniszterelnökség

Folyóiratunk aktuális és korábbi számai elérhetők a kormányzati portálon (www.kormany.hu → Közérdekű adatok és információk → Dokumentumtár keresője → Hirdetmények, közlemények).

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

GAZDASÁGI ÚJRAINDÍTÁS KÜZDELEM A VÍRUS ELLEN

DOKUMENTUMTÁR

Szűrés forrás szerint

Szűrés a dokumentum típusa szerint

Szűrés kezdő dátum szerint Szűrés végső dátum szerint

önkormányzati hírlevél **Q KERESÉS**

Találatok száma: 1 db

Belügyminisztérium

Hirdetmények, közlemények

**Az Önkormányzati
Hírlevél kiadásáért
felel:**

• **Dr. Bekényi József**, Belügyminisztérium,
Önkormányzati Főosztály

Szerkesztésért felel:

• **Dr. Barabás Zoltán**, Belügyminisztérium,
Önkormányzati Főosztály

Szerkeszti:

• **az Önkormányzati Hírlevél
szerkesztőbizottsága**

Szerkesztőbizottság címe:

Belügyminisztérium, Önkormányzati Főosztály
1903. Budapest, Pf. 314.

E-mailcím:

onkormanyzati_hirlevel@bm.gov.hu

Telefon:

+36 1 441 1127